

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izjava vsak dan sveder izveniški nedelje in praznike.
Inserati veljajo: petostopenjski peti vrsta za enkrat no 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat no 10 vin. Parle in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošilja naročnine, reklamacije inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Volitev v trgovsko in obrtniško zbornico za Kranjsko.

Kandidatje narodnonapredne stranke so:

Za srednjo trgovino

(rdeče glasovnice):

Viktor Rohrmann, trgovec in posestnik, Ljubljana,
Feliks Urbanc, trgovec in posestnik, Ljubljana,
Josip Perdan, trgovec in posestnik, Ljubljana.

Za malo trgovino

(modre glasovnice):

Ivan Korenčan, trgovec v Ljubljani,
Ivan Kostevc, trgovec v Ljubljani,
Josip Kraigher, trgovec v Postojni.

Za veliko obrt

(rumene glasovnice):

Ivan Bonač, tovarnar in posestnik, Ljubljana.

Za srednjo obrt

(bele glasovnice):

Ivan Rakovec, tovarnar in posestnik v Kranju,
Ivan Schrey, pekar in posestnik v Ljubljani,
Fran Ksaver Stare, sobni slikar in posestnik v Ljubljani,
Sodna ulica.
Lavoslav Bučar, gostilničar in posestnik, Kostanjevica.

Za malo obrt

(zelene glasovnice):

Engelbert Franchetti, brivski mojster v Ljubljani.

Opozarjamo, da morajo ženske volilke v eni ali drugi volilni kategoriji, ki nimajo po obrtnem redu postavljenega upravitelja — kar je redek slučaj — same podpisati glasovnico, poleg njih pa tudi kak moški pooblaščenec, ki mora svojemu podpisu dostaviti: pooblaščenec. Tak pooblaščenec more samo za eno volilko podpisati.

Trgovci in obrtniki, spominjajte se, da so vas klerikali hoteli uničiti s konsumnimi društvi in da je vam edino napredna stranka stala v tem težkem boju ob strani, zavedajte se, da so klerikali osredotočili vse svoje težnje na to, da ugonobe krepak in svobodni trgovski in obrtni stan, ter volite kot en mož kandidatje ki jih vam priporoča narodno-napredna stranka.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1912.

Dr. Ivan Tavčar
župan ljubljanski.

Za volilni odbor:

Dr. Fran Novak
deželni poslanec.

V nevarni smeri.

Odkar imajo klerikali tako v deželnem zboru, kakor v deželnem odboru večino, je tendenca vsega njihovega delovanja, da utesnijo in omejeje veljavo in vpliv deželnega zbora, nasprotno pa, da razširijo oblast deželnega odbora. Postavljajo deželni odbor nič drugega, kakor od dež. zbora določeni oskrbniki deželne imetje in izvrševalci njegovih sklepov. Klerikali pa so to razmerje med deželnim zborom in med deželnim odborom premenili tako, da je deželni zbor samo še nekak stroj za sklepanje postav, vso oblast pa ima dež. odbor, ki je taka absolutna, da se mu ne zdi vredno, da bi deželnemu zboru sploh pojasnil in utemeljil svoje zadeve. To se je pokazalo v zadnji seji deželnega zbora pri sklepanju o ustanovitvi deželne klavnice. Poročevalcu dr. Lampetu se ni zdelo vredno, da bi denarno stran tega podjetja le količkaj pojasnil. Ni povedal, ne koliko bo to veljalo, ne koliko bo treba deželi napraviti novega dolga in seveda tudi rentabilnega računa ni predložil. Zahteval je samo, naj da deželni zbor deželnemu odboru neomejeno pooblastilo, da sme storiti kar hoče in napraviti dolga kolikor hoče in kimovei klerikalne večine so pokimale pa je bila stvar rešena.

Tako postopanje bide v obraz deželni ustavi in je v očitem nasprotju s duhom ustanovitve. Pustimo na strani vprašanje, če je zdravo in pametno, da se deželni odbor s tako poravnostjo in lahkomiselnostjo spušta v snovanje milijonskih podjetij in tudi ne bomo opozarjali, kako so jo najbližji prijatelji naših klerikalcev, dunajski krščanski socijalci pri takih podjetjih polomili. Dovolj je, če pribijem, da je dež. zbor dal dež. odboru pravico; da sme ustanoviti dež. klavnico in v ta namen najeti kolikor hoče dolga.

Ni dvoma, da bo ta klavnica milijonsko podjetje, ker drugače bi sploh ne moglo eksistirati in vršiti svoje naloge. A vzlic temu se je deželni zbor po zaslugi klerikalnih poslancev odpovedal vsakemu vplivu v tej stvari in položil vse v roke deželne klavnice.

Ravno dovoljevanje denarja za različne namene je najvažnejša pravica vsakega parlamenta, ravno v tej pravici tiči moč parlamenta. Kako prijetno in brezskrbno bi gospodovala dunajska vlada in kako malo bi jo ženirale zahteve raz-

ličnih strank, ko bi bila v denarnem oziru neodvisna od parlamenta. O kakih parlamentarnih in ministrskih krizah bi še govora ne bilo.

Pri nas pa smo doživeli sedaj, da je naš deželni zbor dal svojo najvažnejšo pravico iz rok, in da je dal deželnemu odboru neomejeno pooblastilo, da sme ukreniti kar hoče glede klavnice ter napraviti dolga kolikor hoče.

Kranjska dežela je že danes zadolžena do vratu in finančne razmere so naravnost obupne. V takih razmerah bi imel deželni zbor dolžnost s podvojeno pozornostjo paziti na finančno gospodarstvo deželnega odbora in si trikrat premisliti, predno da dovoljenje za najetje novega posojila. Toda klerikalna večina deželnega zbora se te svoje važne dolžnosti nič ne zaveda in se ne zmeini za odgovornost, ki jo nosi. Vse prepušča deželnemu odboru čigar investicijska strast je že vprav bolestan. Zdi se nam, da je kranjski deželni odbor že podoben človeku, ki je iztaknil lje zanesljivo sigurno načrt, da bo banko v Monte Carlu v zrak pognal in ki zdaj s frivolno smelostjo igra in igra in lovi srečo, pa jo ne more ujeti.

Gospodarske razmere kranjske dežele so skrajno kritične in žalostne, da se v takih okoliščinah deželno-zborska večina tako malo zaveda svojih pravic in svojih dolžnosti ter da brez predznanja in brez pomisleka vsemu pritrdi, kar ji predlaga dež. odbor. Ta deželnozborna večina je s svojim sklepom pokazala, da je v resnici klavarna družba, ki nima niti najmanjše posobnosti za svoje velike in važne naloge. Parlamentarna večina, ki glasuje slepo, kakor hoče dež. odbor in niti ne vpraša, če je to dobro, koristno in preudarno napravljeno, ker zahteva dež. odbor je pomilovanja vredna in ne zasluži nobene zaupanja.

Trgovska in obrtniška zbornica.

C. kr. volilna komisija za volitev v trgovsko in obrtniško zbornico razglasa, da se bo volilno opravilo ustno ali z osebno oddajo izpolnjenih glasovnic vršilo v prostorih trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani in sicer:

Za II. in III. volilno kategorijo trgovskega odseka (rdeče oziroma modre glasovnice) dne

13. februarja 1912 od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Za I., II. in III. volilno kategorijo obrtnega odseka (rumene, oziroma bele, oziroma zelene glasovnice) pa dne 15. februarja 1912 od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

V obeh dneh se bo oddaja glasov zaključila ob 1. uri popoldne. Do te ure dotičnega volilnega dne morajo v primeru, da se glasovnice pošljejo, izpolnjene in po volilnih podpisane glasovnice z izkaznicami vred dospeti pri c. kr. volilni komisiji. Glasovnice z izkaznicami vred se morejo odprte ali zaprte oddati osebno ali poslati po c. kr. pošti ali pa po posebnih poslancih.

Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčeve.

Posebej se opozarja, da mora glasovnica ne k javnim trgovskim družbam, komanditnim družbam ali k delniškim podjetjem pripadajočim jurističnim ali kolektivnim (vкупnim) osebam, kakor hranilnic, pridobitnih in gospodarskih združenj, rudarskih družb, društev, občin in drugih javnih korporacij, ki so upravičene oddati samo en volilni glas, imeti podpis imena one osebe, ki ji po zakonu, statutu ali posebnem dogovoru pristoji zastopstvo podjetja.

Glasovnice žen, ki imajo volilno pravico, pa nimajo nobenega po obrtnem redu postavljenega upravitelja, mora podpisati, kakor dotična žena tako njen možki pooblaščenec; ta pooblaščenec pa mora razen tega biti na glasovnici izrecno označen kot tak, oziroma kot upravitelj. Pri pominja se, da opravitelj ali pooblaščenec v tem svojstvu more voliti samo enkrat. Volilci, ki ne znajo pisati, morajo namesto podpisa imena pristaviti svojeručno znamenje, ki mora biti poverljivo s podpisoma dveh moških priev.

Danes, v ponedeljek se bile volilcem dostavljene glasovnice in legitimacije. Zdaj je treba, da se razvije po vsi deželi krepka agitacija.

Na delo!

Italijansko - turška vojna.

Rim, 2. februarja. »Agenzia Stefani« poroča iz Benghasije dne 31. januarja: V pretekli noči je kakih 400 Beduincev napadlo naše utrdbe pri vodnjaku Fojat. Napad je bil od-

bila signora Nina navzoča, bi nihče v celem Rimu ne pogledal druge dame.

»Ali bi jih učili razkošja,« je rekla Nina. »O, kake slovesnosti bi prirejali! Ali nisi zadnji teden gledala z galerije šumno veselico, ki jo je priredila signora Giulia Savelli?«

»Da, signora, in ko ste vi v krilo, okrašenem s srebrom in z biseri, sli v dvorano, je vsa galerija glasno zasijala. Vsi so rekli: Savelli imajo angela za gosta.«

»Lucia — ne laskaj se mi!«

»Rekla sem golo resnico, signora. A to je bilo slavje — kaj ne? Velikansko! Petdeset služabnikov v škrlatu in zlatu in godba je neprestano svirala. Godce so poklicali iz Bergama. Ali se vam slavje ni dočelo? Jaz bi prisegla, da ste tisti dan ališali mnogo lepih besed.«

»Ah — ne! Enega glasu nisem ališala, vsa godba mi je bila pokvarjena. To pa ti povem, dekle: Če bi bila jaz signora Giulia, bi se ne zadovoljila s tako klavnim slavljen.«

»Kaj — klavno? Vsi plemiči pravijo, da je to slavje nadkrililo najponosnejšo svatbo pri Colonnih. Da, neki Neapolitanec, ki je sedel poleg mene in ki je stregel pri poroki mlade kraljice Ivane, ta je rekel, da je še Neapolj bil nadkriljen.«

(Dalje prihodnje.)

LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.
Prva knjiga.

(Dalje.)

»Ti si že govoril z vsemi zanesljivimi možmi v svoji sosesčini — ali so dobro pripravljene?«
»Pripravljene so živeti in umreti, kakor jim Rienzi ukaže.«
»Izkaz teh mož — število, ime, hišo in poklic — to moram še nocoj imeti.«

»Dobiš ga.«
»Vsak mora svoje ime podpisati ali z lastno roko napraviti znamenje.«

»Zgodilo se bo.«

»Slišaj dalje! Počakaj nocoj, po solnčnem zahodu Pandulfa v njegovi hiši. Povedal ti bo, kje dobiš to noč nekaj vrlih mož; vredni si, da boš mednje sprejet. Ali ne boš izostal?«

»Pri svetih stopnicah! Vsako minuto bom štela,« je rekel kovač, čigar zatemneli obraz se je svetil noseno zaradi dokazanega mu zaupanja.

»Med tem pazi na vse svoje sosedo. Ne pusti, da bi kateri postal malodušen ali plah — nobeden tvoj prijatelj si ne sme užgati pečata, da je izdajalec.«

»Ce dobim le enega, ki se skriva ali omahuje — prerežem mu vrat, pa če bi bil moje lastne matere sin,« je rekel pogumni kovač.

»Haha,« je vzkliknil Rienzi s onim posebnim, njemu lastnim smehom. »Čudež, čudež! Zdaj govori slika.«

Mračilo se je že, ko je Rienzi zapustil kapitol. Veliki trg pred njegovimi zidovi je bil prazen in zapuščen; Rienzi se je tesno zvil v svojo plašč in je šel zamišljen svojo pot.

»Skoraj sem dosegel višavo,« je razmišljeval »in zdaj zija pred mano prepad. Če se mi ne posreči — kak padec. Z menoj pače zadnje upanje moje domovine. Plemič se ne bo nikdar dvignil proti plemiču. Nikdar pa tudi ne bo noben plebejec imel take prilike in take moči, kakor jaz. Rim je priklenjen name — na eno samo življenje. Svoboda vseh časov je navezana na bilko, ki jo zna prvi veter izrjaviti. O usoda — ali me nisi izbrala in namenila za velika dejanja? Kako me je to sveto stremljenje vodilo korak za korakom. Kako je vsaka ura pripravljala naslednjo. In vendar — kaka nevarnost! Če bi ne-

stanovitno ljudstvo, ki je vsled dolgega hlapčevanja postalo strahopetno, v odločilnem trenutku le malo omahovalo, bom izgubljen.«

Govoreč tako je dvignil oči in glej — zdelo se mu je, da pada večerna zarja na združbene ostanke Tarpejske skale. To ni bilo dobro znamenje in Rienzi je sree je bilo hitreje, ko je tako naenkrat zagledal temne razvaline.

»Strašen spomenik,« si je mislil. »Kakih katastrof za neznanca načrte priča si že bil. Na koliko podjetij, o katerih zgodovina molči, si že pritnil svoj pečat. Kako naj vemo, če so bila ta podjetja zločinska ali pravična. Kako naj vemo, če ne bi bil tisti, ki je bil obojen kot izlajalec, postal nesmrten kot osvoboditelj, da se mu je njegov namen posrečil. Če padem — kdo bo spisal mojo kroniko? Eden izmed ljudstva? Ah, ljudstvo je nevedno in zaslepljeno in ne stvarja duhov, na katere bi se zameci mogli sklicevati. Eden izmed patricijev? S kakimi barvami bom naslikal! Med razvalinami ne bo prostora za moj nagrobni spomenik in nobena roka ne bo potresala cvetk na moj grob, vse moje sanje o časti in slavi bodo žele samo prokletje večnih očitanj.«

S takimi razmišljanji o koncu svojega mogočnega podjetja je Rien-

zi nadaljeval pot. Prišel je do Tibere in se ustavil za nekaj trenutkov ob čudoviti reki, na katero je slovesno sijalo škrlatastojasno nebo. Šel je čez most, vodeč v mestni del Trastevere, čigar prešerni prebivalci se ponajajo, češ, da so edini pravi nasledniki starih Rimljanov. Tu so postali njegovi koraki hitrejši in lahkotnejši; v njegovi notranjosti so se vzbudile veselje, četudi manj vzvišene misli, za trenotek umirjena častihlepnost je prepuščala njegovega trpinčenega in utrujenega duha gospodarstvu nežnejšega hrepenenja.

XI.

Nina di Roselli.

»Rečem ti, Lucia, tega blaga ne maram; tako blago mi ne pristaja dobro. Ali si že kdaj videla tako revno barvo? Ta škrlatna rdečica — ta višnjevkasta barva. Zakaj si dopustila, da je mož to tukaj pustil? Naj to jutri odnese kamor hoče. To je morda dobro za signore onkraj Tibere, ki menijo, da mora biti vse popolno, kar prihaja iz Benetk. Toda jaz, Lucia, jaz gledam le s svojimi očmi in imam svojo lastno sodbo.«

»Ah, draga gospodinja,« je rekla služkinja, »če bi vi že to bili, kar prej ali slej gotovo postanete, naravnost velika dama, kako dostojanstveni bi vi bili. Sveta Cecilija, dokler bi

bit. Sovražnik je imel 12 mrtvih. Mi smo imeli štiri mrtve.

Rim, 2. februarja. V Tripolisu so včeraj obesili policista Sgurnja in Arabca Mustafa. Oba je vojno sodišče obsodilo na smrt, ker sta 23. oktobra zavrženo umorila nekega italijanskega vojaka.

Hodeida, 3. februarja. Tukajšni angleški podkonzul je protestiral proti zaplenitvi angleške ladje, ki jo je izvršila italijanska križarka »Piemonte«. Italijanska križarka je bombardirala trdnjavo Jabano. Italijani so nadalje pozvali neko francosko družbo, ki gradi v Ras el Ketibu pristanišče in železnico, naj preneha s delom ter zapusti tekmo petih dni kraj. Ena ladjo te družbe so Italijani zaplenili.

Benghasi, 3. februarja. Polozaj je neizpremenjen. V sled razburkanega morja je izkrvavevanje onemogočeno. Neki oglednik poroča, da so trije turški častniki, ki so bili že kot vjetniki v Italiji ter nato izpuščeni, zopet v turskem taborišču.

Pariz, 3. februarja. Časopisi iz Hodeide poročajo: Ker francoska stavbinska družba ni hotela ustaviti svojega dela, so Italijani bombardirali francosko kolonijo v Hodeidi. Vse material, ki je bil na morju, kakor tudi vse zgradbe v daljavi 30 kilometrov, so bile razrušene. Štirideset oseb je bilo usmrčenih. Mnogo oseb so Italijani vjeli, med temi poročevalca lista »Frankfurter Ztg.« in »Nene freie Presse«.

Berolin, 4. februarja. »Morgenpost« poroča iz Carigrada: General Caneva je bil pri Ajazari napaden in ranjen.

Štajersko.

Ustanovitev političnega in gospodarskega društva za Škofjovas, Šmartno, Novo cerkev, Doberno in Frankolovo se je vršila na Svečnico pri Lenartu Canku v Škofji vasi. Vse prizadete občine so poslale večje odposlanstva najuglednejših mož na zborovanje. Bilo je veselje gledati zbrane te stare slovenske korenine in sosedbovne naše narodne stranke v vseh hudih bojih zadnjih let. Došlo je čisto veliko mož iz Šmartnega, večje odposlanstvo iz Nove cerkve in Višnjevca, došli so Vojničani, Škofjevaščani, možje iz Trnovelj in Ljubčane. Niti strahovlada, ki jo hočejo klerikalec upeljati tudi v lepí Hudinjski dolini, niti klevete in obrekovanje volilnih mož narodne stranke ni teh ljudi omajalo niti za trenutek. Nasprotno, organizirajo in pripravljajo se za nadaljnje boje v korist in procvit naše narodne stvari in osvoboditev slovenskega naroda iz tisočletnega klerikalnega jarma. Za predsednika je bil izvoljen kmet Anton Mahne iz Trnovelj, ki je veselo in navdušeno pozdravil množico zborovalce, posebej še deželnega poslance in načelnika narodne stranke dr. V. Kukovca. Dr. Koderman je podal poročilo pripravljane odbora za ustanovitev novega političnega društva, katero je sad velikega zborovanja proti klerikalnim volilnim sleparijam na Ljubčani. Farnoviži so pri zadnjih državnozborskih volitvah premagali kmete med drugim zato, ker ti niso bili organizirani, tesno spojeni v enem stanovskem društvu. Deželni poslanec dr. Kukovec je podal sliko pogajanj za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Mi naprednjaki nikakor ne želimo klerikalcem pri njihovi obstrukciji kake škode, kakor se tako brdiko

pritožujejo po »Straži« in »Slovenskem Gospodarju«. Obratno, kot dobri kristjani inamo sočutje z njimi in jih pomilujemo, da niso ničesar dosegli. Kot narodnjaki in prijatelji našega kmečkega ljudstva, katerega po komandi gosp. duhovnikov zastopajo klerikalni deželni poslanci v Gradcu, pa odkritosrečno obžalujemo, da so ti poslanci tako revni in s'abi. Mi bi jim celo radi pomagali za dosogo rednih razmer v deželnem zboru, pa nam nič ne povedo, kje so pomoči potrebni. Morda bi jim pojasnili, da je to slaba politika, če hočejo dovoliti, da pridejo za enega slovenskega klerikalca trije nemški nacionalci v deželni šolski svet? Ali si revski predstavljajo, da bodo z naglašanjem dozevnih razporov med Wastianom in drugimi nemškimi nacionalci razbili večino? Saj jih s tem naravnost ščuvajo k združitvi! Progašajo nas za izdajalce in prijatelje Nemcev, ker smo izrazili svojo nevoljo nad klerikalno politiko dr. Korošca v štajerskem deželnem zboru in zahtevali redno delo v istem — sami so pa za ceno enega klerikalca v deželnem šolskem svetu pustili v nemar vse gospodarske in narodnostne zahteve, za katere so se bojda borili. Ker Nemci niso hoteli niti takega, za nas je itak dovolj ponižujočega in škodljivega premirja — pa so se pogajanja razbila in klerikalni deželni poslanci bodo igrali sedaj vlogo velikih narodnih junakov, ki so nas res po Wastianovi zaslugi obvarovali za enkrat popolnega poraza v Gradcu. Poslanec je govoril dalje obširno o gospodarskih zadevah, ki bi se morale obravnavati v deželnem zboru in ki bodo sedaj vsled nerodne politike neizkušnega kaplana Korošca vse zastale ali pa se sploh ne bodo rešile. Zborovalci so poslančevim izvajanjem sledili z vidnim zanimanjem in neprestani medklaci na naslov s pasjim bičem gajžlanega »poslanca« Hudinjske doline dr. Benkoviča, Korošca in dr. so kazali, da ne odobrava politike narodne stranke samo »mala družba« okrog dr. Kukovca, kakor se obupno tolaži »Straža«. Sklenila se je glede deželnega zbora rezolucija in se je izreklo načelniku narodne stranke dr. Kukovcu zaupanje. Oba predloga je stavil gosp. Mahne. O nalogah novega političnega in gospodarskega društva je obširno govoril gosp. Ivan Prekoršek. Predvsem je poudarjal potrebo globoke politične naobrazbe, sistematičnega gospodarskega dela in širjenja naprednega tiska. O razmerah glede celjskega okrajnega zastopa je poročal gospod. Gmeiner iz Vojnika. Tozadevno resolucijo priobčimo na drugem mestu. Govorili so še različni Celjani in kmetovalci — zborovanje je trajalo cele štir ure. V odbor novoustanovljenega političnega in gospodarskega društva so izvoljeni sledeči možje: Anton Mahne (Trnovlje), predsednik, Anton Gmeiner (Vojnik), blagajnik, J. Prekoršek (Celje), tajnik, Anton Majcen (Šmarjeta), Franc Okorn (Škofja vas), Anton Okorn (Prekorje), Matija Breznik in Mat. Videmšek ml. (Šmartno), J. Padar (Nova cerkev), Janez Prekoršek (Višnja vas), odborniki; Fr. Venčur (Ljubčani), Dominik Bezenšek (Frankolovo), J. Cvenk (Nova cerkev), namestniki; Fr. Čepi (Škofja vas) in Pilihi (Škofja vas), pregledovalca računov. Udnina se je določila na eno krono. Pri določevanju udnine je rekel predsednik Mahne, da jo zmore pač lahko vsak kmetovalec; če si je drugo ne prihrani, naj se enkrat izogne klerikalne gostilne. Ta-

koj na zborovanja se je nabrala prav lepa vrsta udnin. Določilo se je obnem več shodov za prihodnje nedelje. Prvi se vrši 11. februarja v Šmartnem v R. d. Zborovanje je napravilo na vse zborovalce najbolj vtisk. Približuje se nov mogočen razmah napredne misli med spodnještajerskimi Slovenci. Samo dela in boja je treba!

Iz Celja. Skoraj v sredini velikega trga na Sp. Štajerskem sta dve hiši zaporedoma naprodaj. V eni se izvršuje gostilničarska obrt in je tudi vse pripravljeno za mesarijo. Druga je v najemu. Zraven spadajo apodnosniki in vrti, lep gozd, travniki in njive. Cena znaša 22 tisoč kron. Ravno tam so tudi že naprodaj nadaljne tri hiše, h katerim spada najlepší vrt. Ena kakor druga posest je v narodnostnem oziru največje važnosti. Kdor bi se za nakup resno zanimal, dobi natančnejša pojasnila v štajerskem uradništvu »Slov. Narod«, Celje, Dolgo polje št. 1. Stvar je nujna.

Cestne razmere v Trbovljah. Ob ljuden industrijalni kraj, kakor so Trbovlje, s vojim živahnim prometom, izgleda te dni, ko je zapadel sneg, kakor zasuta gorska vasica. Škorenj visoko leži sneg po okrajni cesti in s težavo ga bredejo ljudje in živina. Laški okrajni odbor, čegar dolžnost je oskrbovati okrajne ceste, hoče očitno prepuščati posameznikom, da si nabavijo za »lastno potrebo« enežne pluge in skoraj bomo po cesti videli ljudi, ki si bodo sami orali gaz. Odkar so se lani prvič oglasili Slovenci za svoje pravice, je laški okrajni odbor očitno uvedel taktiko represalij ter zanemarljivo svoje dolžnosti napram slovenskim občanom in krajem na nedopusten način. Prej urejene cestne razmere se nahajajo sedaj v takim stanju, da je škandal. Trboveljčani morejo izbirati med tremi »blagodarji« svojih okrajnih cest: ob lepem vremenu prah, ki prekaša hudorne oblake, ob deževju morje blata, v katerem se potapljajo vozovi, konji, ljudje, pozimi sneženi zameti kakor v Alpah. In nikdo se za te nedostatke ne briga, kajti slavni laški okrajni odbor je sedaj iz varnostnih vzrokov odpravil cestne nadzornike ter vso skrb izročil ljubemu bogu, ki oblači lilije na polju in narkmi ptičke v gozdu ter bo — kakor očitno upajo gospodje v Laškem — tudi pospravil in redil njihove ceste, zlasti v Trbovljah. Svojeja tajnika pa je slavni odbor poveril, da tuintam kontrolira, če je nebeški poverjenik svojo nalogo tudi opravil. — Okrajni odbor ne stori ničesar, noče pa tudi, da bi drugi kaj storili. Trboveljski posetniki bi si bili čisto končno sami zorali, toda plug se nahaja v šrambi — in ključne te šrambe hrani slavni odbor v Laškem —! Nemški gospodje, ki danes vladajo v tem obdobju, imajo očitno druge skrbi; one, ki jih jim nalaga zakon in pa interes prebivalstva, jih ne blagaja. Največja občina okraja Trbovlje, ki plačuje več davka kakor ves ostali okraj, je danes v okrajnem gospodarstvu tako zanemarjena, da je škandal. Nam je prav. Če bolj bodo gospodje sedanje nemške okrajnoodborne večine svoje dolžnosti zanemarljali, tem preje bo njihove »slavnosti« konec. Slovenski davkoplačevalci se bodo skoraj naučili, da je skrajni čas, pomesti s frakirjo, ki se danes zbira okoli zelene mize ter počenja vse kaj drugega, kakor pa da bi skrbela za okraj, ki je izročil njeni brigi.

Trbovlje. V nedeljo se je poročil tukaj g. Josip Moll, trgovec in vrli

član tržaškega »Sokola« z gđc. Mijo Tork. Na zdar!

Slovenski mariborski učiteljski priredijo veselico v prid dijaške kuhinje v Mariboru v St. Lovrencu nad Mariborom v nedeljo, 11. februarja 1912, v gostilni gosp. Kodra. Pri poltic pod pokroviteljstvom in vodstvom pr. g. dr. Antona Medveda in gosp. prof. Stanka Marina. Na sporedu je govor, gledališka predstava »Reveček Andrejček«, petje in godba. Začetek točno ob 6. zvečer. — Ker je čisti dobiček namenjen dijaški kuhinji v Mariboru, ki ima letos mnogo izdatkov in malo prejemkov, zato se preplačila in darila hvaležno sprejemajo. Darila se naj blagohotno naslovijo na gg. pokrovitelja ali voditelja.

Iz St. Petra na Medvedjem selu nam pišejo: Kakor ste že poročali, so se vršile pri nas pred kratkim volitve v občinski zastop. »Zmagala« je stranka župnika Gomilška — kako, namreč s prav malo večino, ki jo je župnik Gomilšek z znanimi katoliškimi bojovnimi sredstvi komaj skupaj dobil, je tudi že »Slov. Narod« obširneje pisal. Različni župnikovi agitatorji bodo morali zaradi teh volitev pred sodnijo; eden je že dobil zasluzeno »plačilo« v znesku 40 K; plačati mora tudi odvetnika in vse stroške ter preklicati pri cerkvi laži, ki jih je (gotovo na povelje) tresil o nekem naprednem kmetu. Ta klerikalec ima že torej tisti »božji lon«, ki ga deli duhovniška stranka zaslepljenim kmetom. Da bi župnik vsaj deloma rešil svoj prestiž, se je v cerkvi na te proklete (!) naprednjake in napredno časnije tako hudoval, da se nam je revež v resnici smilil. Samo to je pozabil omeniti, da bo svojem agitatorju povrnil stroške za pravdo.

Iz Orle vasi pri Braslovčih nam poročajo: V ponedeljek dne 29. januarja smo spremlili k zadnjemu počitku Jozefa Plavčana, posestnika v Crli vasi. Pokojnik je bil mož v pravem pomenu besede, dober oče svojim otrokom, skrben in marljiv gospodar, ugleden vaščan in dober prijatelj. Bil je svoj čas mnogoletni odbornik občinskega zastopa v Braslovčah. Kot takšen se je skoraj 10 let trudil za ustanovitev šole v Orli vasi, kar se mu je nanosled trdi posrečilo. Čeprav je pri tem imel sam mnogo gromote škode. Zadnjih šest let ga je okrajni šolski svet imenoval za šolskega ogleda; kot tak je bil vedno naklonjen šoli in učiteljstvu. Priljubljenost ravnika je posebno pokazal pogreb: tak pogreb je pri nas malokdaj videti. Umrlemu zvestemu našemu somišljeniku bodi zemljica lahka!

Mariborska moška Ciril-Metodova podružnica je poslala preteklega meseca v Ljubljano sledeče prispevke: Članarina 80 K, narodni davek (nabr. g. Majer) 58 K, nabiralniki in sicer v Narodnem domu 16 K, v Medenovi gostilni 6 K, gđc. Vlasta Vertnik 5 K, v Weixlovi trgovini 2 krona in v Ravnoveči gostilni 1 K; dalje je nabrala gosnica Posbava pri slavljenju štiridesetletnice gospoda in gospe Stegnaričeve v Nar. domu 38 K, skupaj 206 K.

Zalec. Poročila sta se gosp. Vilko Kukec in gđca. Štefka Vabičeva. Bilo srečno!

Drobne novice. Iz Celja. V soboto popoldne je padlo precej snega po celem Spod. Štajerskem. Med snežnim metanjem je bliskalo in grmelo. Ob pol 2. popoldne smo čutili lahek potres. — Iz Vranskega. Blizu Kaplje vasi sta se srečala ponoči voz posestnika Andreja Koruna

in težko obložen parizar Luke Stoberja. Oba vozova sta trčila skupaj, pri čemer je bil eden Stoberjevih konj na prsih tako poškodovan, da je takoj poginil. Škode je kakih tisoč kron. — V Kamnici pri Mariboru je odstopil dosedanjí župan Petšchar. Okrajno glavarstvo je poverilo vodstvo županskih poslov prvemu svetovalecu nadučitelju Hofbauerju. — Iz Rogateca. Ob množičevilni udeležbi se je vršil v soboto pogreb mlade gospe Tillerjeve, rojene Berlisgove. Bila je stara šele 23 let in poročena od maja lanskega leta. Umrila je na porodnih krčih. Gosp. sodniku Tillerju in rodbini naše sožalje. — Iz Maribora. Moško učiteljske obiskuje tekoče šolsko leto 187 gojencev (+ 11). V IV. letniku je 47 gojencev.

Koroško.

Lep duhovnik. V Trgu imajo sedaj vrednega vrstnika župnika v Kumbergu, ki je učil deklice igrati na citre in vrednega vrstnika kaplana barona Morseya, ki se je posebno zanimal za hlačke. Že dolgo se je govorilo po Trgu, da podučuje kaplan Josip Mukel deklice v šoli druge reči, kakor verouk. Izpovedka otroci niso ničesar izpovedali, ker se niso upali in ker jih je bilo sram. Sedaj pa so izpovedale nekatere deklice, da kaplanu njih krija niso bila nobena ovira za njegovo posvečeno roko. Radi bi sedaj zakrili to čedno zadevo s tem, da kaplana premoste, kaj pa bo rekel k temu državni pravdnik, je še neznapo. Vidi se pa, da novi papežev motu proprio tudi tu še ne bo napravil reda, in zato je treba že sedaj misliti na to, kako bi bilo mogoče dušnim pastirjem preprečiti izraz njih živinskih čustev v šoli.

Primorsko.

Novi statut goriskega mesta. V Gorici so sklenili nasledno izpremembo mestnega statuta: Določijo se 4 razredi volilcev in sicer I. razred s 200 K direktnega davka, II. razred s 50 K, III. razred s 20 K direktnega davka, v IV. razredu volijo vsi moški, ne glede na glasove v kakem prejšnjem razredu. Uradniki volijo v II. častni občani v I. razredu. Uveljaviti hočejo tedaj pluralitetni princip. I. II. in III. razred voli po 9, IV. pa samo pet starešin. Radovedni smo, kako bo šla ta izprememba skozi deželni zbor.

Deželna komisija za obrtni davek. V deželno komisijo za obrtni davek je bil imenovan kot namestnik gosp. Danijel Maraz iz Dol. Vrtojbe.

Nesreča na kolodvoru v Nabrežni. V soboto zvečer je padel 37letni železničar Anton Mislej v Nabrežini pod lokomotivo vlaka, ki je pripeljal na postajo. Stroj mu je odtrgal obe roki in prste na desni nogi. Kako se je zgodila nesreča, še ni dognano. Nekateri trdijo, da je Misleja vrgel neki neznanec pod stroj, drugi pa so mnenja, da je Misleja padel, ko je hotel tik pred lokomotivo preskočiti tir. Uvedla se je stroga preiskava. Misleja so odpeljali s prihodnjim vlakom v tržaško bolnico. Ponesrečenec je oženjen in ima šest nedoletnih otrok.

Oderuštvo. V Sežani so aretirali v zadnjem času več oseb zaradi oderuštva. Te aretacije so vzbudile po celici deželi veliko vznemirjenje. Pod vodstvom notarskega uradnika Rebeca v Sežani se je namreč ustanovila cela družba, ki se je pečala s tem, da je preskrbovala posojila zadolženim

Prava in neprava ljubezen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohljin.)

(Dolge.)

Počasi je tekla pičla vodica in počasi se je polnila široka slatinska steklenica. Marjanico je že bolelo pod koleni vsled dolgega čepenja, in ravno se je mislila globoko oddahiniti, ker je bila steklenica že polna, ko začuje korake nedaleč za seboj. Ozre se plaho, in videvši dober strehljaj daleč moško postavbo, ki je prihajala bližje, se je naša Marjanica tako vznemirila, da ji je padla steklenica po strani in da se je izlivala iz nje s tolikim trudom vanjo natočena zdravilna voda.

Prislice se je blizal naravnost stadenec. Bil je zatopljen v knjigo in ni opazil pred seboj deklice. Ko se je Marjanica, ki je zopet postavila steklenico pokone in jo hotela brž napolniti, skrivaj ozrla v drugič nazaj, spoznala je, da je človek, ki ji je napravil tolik nemir, Sedmič. A zdaj ji je novega, a drugačnega razburjenja znova omahnila steklenica in zdravje je teklo iz nje hitreje kot preje nanjo.

Tedaj je dvignil Davorin glavo in zagledal dekle.

»Marjanica!« vskliknil je in vesela mu je zazarel obraz.

Skočil je k njej, ki je zopet nastavljala stekleničin vrat pod konec

lubovne cevi, a tako nespretno, da je skahla izvirek in da je tekla iz njega sama gošča.

»Kaj počnete?« vprašal jo je sklonivši se k njej.

»Zdravje natakam za očeta,« odvrnila je. Čista studenčnica je spet tekla po cevi in v steklenico.

»Kakšno zdravje?« vprašal je začudeno.

Povedala mu je vso pravljico.

»Za vsako bolezen je ta voda,« rekel je smeje, kot bi ne verjel ljudski veri.

»Pravijo, da za vsako,« odgovorila je Marjanica, »no, prav za vsako že ne bo.«

Steklenica se je med tem napolnila d' vrata in Marjanica jo je postavila na pesek na trdna tla ter vstala.

»La je le zdrava ta voda,« pripomni! je Davorin, »in to je. Napil sem se je že večkrat in priznati moram, da mi ni škodovala.«

»Ali sem zahajate?« vprašala je Marjanica in pogled njenih lepih oči je obvisel na njegovih ustnicah, kamor je zdrknil z ostalega obraza.

»Kje si morete misliti lepši odprček kot tukaj?« vskliknil je. »Na to klopico se vsedem, poslušam žuborenje studenčev in ptičje žvrgolenje, napravim si kozarec iz papirja in se okrepčam z čisto vodicco.«

Govoril je živahno in veselo.

Pri zadnjih besedah je prijeli deklec za roko ter pristavil iskreno:

»A en kraj mi je še ljubši!«

»Kateri?« vprašala je s tisto prisrčnostjo, ki je lastna samo nedolžni in nepokvarjeni duši.

»Oni na Gorjuši,« odvrnil je Davorin ter ji stisnil desnico; »oni kraj, kje, sva se midva videla prvič. Tisti kraj mi je svet, saj je tam zasijala v moje življenje svetla luč, ki mi od dne do dne svetlejšje razsvetljuje moje bodočnost.«

Njene oči so zrle v tla nemirno, v obraz ji je pa stopila močna rdečica. Hotela mu je odtegniti roko, a vojna ni našla moči, da bi to storila.

On ji je pa govoril:

»Marjanica, povedati ti moram, kar bi ti bil rad povedal že zdavnaj, a ni bilo nikdar prilike zato. Danes pa je taka priložnost, ko sva snana tu sredi gozdne narave in ko naju nihče ne moti. Odkar sem te ugledal tisto popoldne na trati Gorjuše, zasledila si moje srce. Vedno mislim na te, vedno mi je pred očmi tvoj mil ljubki obraz. Ko bi ne bilo tebe tukaj, bil bi že odšel iz tega za me sicer zoprnega kraja. A ti me zadržuješ. Le zaradi tebe prebivam na Golem, ker te imam rad. Marjanica, ker te ljubim z razsodnim srcem in ker upam, da se mi ta ljubezen tudi more vračati. Ali ne, Marjanica?«

Naslonila je glavo na njegovo ramo, dušo ji je pa obšlo sladko čuvstvo.

Tudi njene misli so bile vedno pri njem, odkar ga je spoznala na se-

stanku na Gorjuši. Prestrašila se je sprva teh misli, ker so se ji zdele nes pametne, a silile so vedno z večjo močjo na plan. Hotela jih je zatirati, a pri tem se jim je zopet samovoljno in nchote hote ndajala, ker so bile lepe in čiste. In če je zasopala v mislih nanj, vidle so jo sanje na cvetočih livade, kjer se je sprehajala z njim roko v roki in trgala dišeče cvetje s pisanih gred. Pripela mu je vrtulice na srčno stran, on jo je pa stisnil k sebi tako mehko kot nežnega otroka. In ko se je vzbudila, ji je bil smeh na ustnicah in žel ji je bilo, da se je prekinila lepa slika. Če je bila čez dan doma ali na polju ali na travniku, vedno se je ozirala naokrog kje zagleda prijazni obraz njegov. In to se je vse to ponavljalo dan za dnem, noč za nočjo, zavedla se je da ima rada tega tujca. Nikdar se ni ljubila, zato ji je bilo to čuvstvo neizrečeno sladko.

Toda ena skrb ji je vznemirjala srce: ali bo mogel tudi on njo ljubiti? On, ki je študiral in gosposki, pa da bi ljubil njo, boso pastirico? On, ki je gotovo premožnih staršev, pa da bi mogel misliti nanjo, ki nima nič, ki je ubožica? A če se je spomnila, kako srčno priazen je bil s njo vselej, kako odkrite duše, ni prevzetena, ko bi bila vzrastla od prvih otroških let skupaj, obledela je skrb in Marjanica je bila prepričana, da bi tudi on ljubil njo, če bi vedel, da njeno srce gori zanj.

In ko se ji je zdaj razodel, da jo ljubi in da samo pričakuje, da ga bo tudi ona vzljubila, občutila je v sebi blaženstvo, kot še nikdar doslej v življenju. Močno ji je bilo srce, da je njegovo utripanje čutil tudi on, a odgovoriti mu ni mogla na njegovo vprašanje. Saj je bil odgovor tako težek, dasi je bilo srce polno, prepolno ljubzni.

Davorin je spoznal, kaj se godi v ljubljenem bitju. Privzdignil je Marjanicino glavo in ji pogledal v oči. Videl je v njih solzo, a to ni bila solza žalosti, ampak solza ljubezenskega veselja.

»Marjanica, moja!«

»Moj Davorin!«

Ustna so se strnila v prvi poljub, prvi goreči poljub, višek idealne ljubzni med mladeničem in deklico.

Potem sta se vsedla na klopico in delala načrte za prihodnost. V dveh tednih letih bo Davorin sam svoj gospod da si ustvari lasten dom in nato bosta z Marjanico združena za vedno. Če ne bo mogla ali hotela več biti v Gorjuši do takrat, preskrbel ji bo on v mestu službo, kjer ji ne bo nič hudega. Njej se niso porajali nobeni dvomi o njegovih resnih namelih in tudi usta niso govorila takih besedi, ki se čujejo navadno ob takih prilikah, a le, da bi se ljubimca vzljubena tem močnejše vzgala in tem gotovejša gorela, dokler moč parke ne sklene, kar se ne da več dreti

(Dalje prihodnjak.)

posestnikom. Pri tem so pa kmetje go-
ljufali ti ljudje na ta način, da so do-
stojniki, ki je prevzel posojilo, naj-
prvo upijali. Ko je bil pijan, so mu
dali podpisati menico, katere vred-
nost je pa presegala za več sto odstot-
kov ono svoto, ki jo je obvezanec v
resnici sprejel. Na ta način so ogolju-
fali že nebroj posestnikov. Ta posej
je donajal posebno Rebu kakor
rudi njegovim priganjem, katerih
je imel veliko, jako lepe dobičke.
Čreda se je obširna preiskava, ki
prinaša vedno več ogoljufanih žrtve
teh oderuhov.

Protestni shod v Trstu. Včeraj
se je vršil v »Narodnem domu« v
Trstu protestni shod zaradi nasil-
stev, ki se izvršujejo v zadnjem času
na Hrvaškem. Shod je sklicalo poli-
tično društvo »Edinost« v Trstu, ki
je bil zelo številno obiskani. Kot glav-
ni govornik je nastopil državni in de-
želni poslanec dr. Rybač. Podal je v
kratkem jasnem pregledu političnih
razmer obeh državnih polovic na ju-
gu in ostro obsojal postopanje ogr-
ške vlade na Hrvaškem. Predlagal je
resolucijo, ki je bila enoglasno spre-
jeta, in v kateri izražajo tržaški Slo-
vence in Hrvatje svoje ogorčenje za-
radi ponovnih kršenj ustave in ome-
jitve političnih pravic, ki se dogaja-
jo posebno v zadnjem času na Hrva-
škem, in katerih očiten namen je, da
Hrvaško in Slavonijo pomadžariti.
Hrvatom in Srbom v obeh državnih
polovicah se izraža bratsko sočutje v
njihovem boju za svoje pravice, ki
se jim tako nasilno kršijo. Pozivljajo
se vsi Slovani, da se v očigled nevar-
nosti, ki preti Jugoslovanom, zdru-
žijo, in združeni varujejo in ščitijo s-
kupni močmi narodne pravice.
Zborovanje je bilo zelo vzharno in je
bila ta resolucija z velikim navduše-
njem sprejeta. Zborovalci so se po
zaključnem zborovanju mirno
razšli.

Dve smrti v rodbini tekem ene-
ga tedna je imel vpokojeni carinski
revident Ivan Kokalj, brat ljubljans-
kega odvjetnika dr. Kokalja. V pone-
deljek 29. januarja mu je po daljši
in mučni bolezni umrla njegova so-
proga Marija Kokalj, kateri sta do
zadnjega zdihtela z neumorno po-
travnostjo stregla vdovec in njena
mati Terezija Sonder. Poslednjo sta
telesni napor in smrt ljubljane hče-
ra tako potrla, da je zbolela — v petek
zjutraj pa že izdihnila. Z Ivanom Ko-
kaljem, ki se navdušeno udeležuje
narodnih bojev na naših vročih trža-
ških tleh, sočustvujejo iskreno vsi
tržaški Slovenci.

Nasilni soprog in ljubimec. Jo-
sip Pahor, star 37 let, doma iz Kra-
nja, se je pred kratkimi časi od svoje
žene, s katero je živel v Trstu. Zapu-
stil je ženo brez podpore, dasi ima
tri nedolčne otroke. Včeraj se je
vrnil zopet k njej. Ko ga je ta karala
zaradi njegove brezvestnosti, je po-
tegnil Pahor samokres in ustrelil
proti njej. Kroglja ni zadela in
žena je ostala nepoškodovana. Takoj
nato je šel Pahor k svojem prijate-
lju 20letnemu Aleksiju Redente, s
čigar ženo je imel že dalj časa ljub-
navno razmerje. Redente je bil do-
ma. Takoj, ko je Pahor vstopil v nje-
govo stanovanje je skočil k svojem
prijatelju, ga pograbil za vrat in za-
kričal: Streljal sem sedaj doma, se-
daj bom ustrelil tebe. Pri tem je po-
tegnil samokres in ustrelil. Toda Re-
dente ga je udaril v zadnjem trenot-
ku tako silno po obrazu, da je Pahor
padel na tla, krogla pa je udarila v
steno. Nato je poklical Redente stra-
žnike, ki so odpeljali Pahorja na po-
licijo.

Nezgode. Triletni otrok Oskar
Kraus je padel iz okna 3. nadstropja
na ulico Cecilia Rittmayer. Ko je
mati zapazila nesrečo, se je onesve-
stila in so jo morali odpeljati v bol-
nišnico. Otrok je dobil težke poškod-
be na glavi in je malo nranja, da bi
ozdravel. V morje je padel snopič
okoli 2. ure 26letni železničar Josip
Kermelj. Ponesrečenca je pravčasno
opazil stražnik, ki je Kermelja
potegnul iz vode in poklical rešilno
društvo, ki ga je odpeljalo v bolni-
šnico. Na cesti Molino v Trstu je
padla 56letna zasebnica Antonija Re-
pa tako nesrečno, da si je prebila čre-
vino. Težko ranjeno so odpeljali v
bolnišnico.

Prodaja Lloydove hiše. Železni-
sko ministrstvo je kupilo hišo pen-
zijskega fonda Avstrijskega Lloyda
nasproti pošti v Trstu za 3 milijone
kron.

Stavka mestnih uslužbencev v
Pulju. V soboto so se vršila zadnja
pogajanja med voditelji stavkujočih
mestnih uslužbencev v Pulju in mest-
nim magistratom. Stavkujoči usluž-
beni so dosegli popoln uspeh. Dovo-
lilo so se jim zvišane plače in uredila
se je tudi službena razporednica,
glasom katere se je skrajšal delavni
čas.

Vlom na kolodvoru v Reki.
Prednočjem so v lomili neznan ta-
lovci s pomočjo ponarejenih ključev
v pisarno skladišča državne železnice
v Reki. Odorli so blagajno in ukrad-
li iz nje 7000 K denarja. O storilcih
nimajo do sedaj še nobene sledi.

Shod pri „Starem Rimljanu“

Politično in izobraževalno društvo za
dvorski okraj je sklicalo včeraj do-
poldne v gostilno g. Mraka »Pri star-
em Rimljanu« sestanek trgovcev in
obrtnikov svojega okraja. Dobro obis-
kano zborovanje je otvoril predsed-
nik g. Ribnikar. Nato je govoril dr-
žavni poslanec dr. Ravnihar o volitvi
v trgovsko in obrtniško zbornico. Po-
udarjal je pred vsem važnost in po-
men teh volitev. Živimo v dobi volit-
ev, in volilec ljubljanski naj ne
vzprejmejo to kot kako nadlego, mar-
več naj upoštevajo važnost volitev,
ki so obenem naša prepotrebna poli-
tična šola. In treba nam je take poli-
tične šole, kajti danes ne zadostuje
več, da pristaš stranke pokaže svojo
zavestnost samo s tem, da odda svoj
glas za stranko na volični, marveč je
nujno treba, da bodri vsak svojega
sosedla, ki omahne ali pridobi neza-
vednega nasprotnika. Vsak izmed
nas bodi agitator, neutrujen in ne-
umoren delavec, le na ta način bomo
šli nevdržno naprej. Naše nasprot-
nike dobro poznamo. Pokazala se je
klerikalna stranka tako, kakršne si
mi nismo mislili. Kako slabo gospo-
darijo v deželni dvorci v vsakem
jasno, najbolj pa nam so odprli oči,
ko smo videli, kako daleč so že zašli.
Njihov nastop v zbornici, kjer so se
poslužili najskrajnejšega sredstva je
imel za nas največji pomen. Če bi
bila klerikalna stranka res tako moč-
na, kot razglašajo v svet, bi ne bilo
treba, da se poslužuje sramotnega in
hudobnega nasilstva. Če bi bile nje-
hove ideje res dobre, bi napredovale
same in tudi prodrele. Toda nasprot-
no. Njih nasilstva, ki jih izvršujejo
v zadnjem času, nam jasno dokazuje-
jo, da se čutijo sami slabe in se upa-
jo vzdržati edino le še z nasilstvom.
V tem vidimo njihovo propast. V
očigled temu bi bila neodpušljiva
proti taki stranki, ki se ne bojuje več
z načeli, marveč z nasilstvi, vsaka
popustljivost, ponižnost in obzirnost.
Klerikalna stranka vodi v šolo h kr-
ščansko socijalni stranki na Dunaju.
Kopira jo v vseh svojih nastopih.
Toda padla je ta na Dunaju in njeni
lastni pristaši so javno pribili njeno
popolnoma zavoženo gospodarstvo.
Tako mora pasti tudi naša klerikal-
na stranka. Pred vsem se nam je se-
daj brigati za važne volitve v trgo-
vsko in obrtniško zbornico. Klerikalci
imajo svoje kandidate in delajo na
vse kriplje. Prednost je to pravza-
prav in velika hinavščina. Agrarno
politiko in sicer prav umazano izvr-
šuje klerikalna stranka. Kmečko
stranko se nazivlje in dosledno je na-
stopala proti trgovcu in obrtniku.
Glasujejo za zaprtje meja in za zvi-
šanje carine in vede in hote podpira-
jo veletrgare. Kljub temu pa imajo
drzno čelo in se vmešavajo sedaj hi-
navsko v meščanske pravice in hoče-
jo zagospodariti tudi v trgovski in
obrtniški zbornici. Klerikalci so na-
ravnost nasprotni trgovcem in obrt-
nikom, ne gre jim pri tem za njihov
blagor, marveč za svoj žep. Do bla-
gajne hočejo priti. Tako bodimo po-
zorni in vsak naj napne vse moči, da
se onemogočijo te predrzne in hinav-
ske nakane klerikalcev, zagospodo-
vati onim, katerim so bili in so do-
sledno neizprosnimi sovražniki. Pre-
sednik Ribnikar je nato v kratkem
še enkrat opozoril na važnost teh vo-
litev in priporočal vsem skrajno
previdnost. Shoda sta se udeležila
tudi dva občinska svetovalca z Viča,
pristaša socijalno - demokratične
stranke. V njihovem imenu je poja-
nil g. Gradišar, da se bodo socijalni
demokrati na Viču pridružili na-
prednjakom. Zanimivo je bilo nje-
govo poročilo glede podpore deželne
odborna za šolo na Viču. Šola je stala
160.000 kron. Deželni odbor je dal za
šolo 100 kron podpore, za katoliški
dom na Viču pa 600 kron. Opozoril
je zborovalce tudi na dejstvo, da se
uganja klerikalna politika celo v šo-
li, kjer nadučitelj Ravnikar učence
ponovno nadleguje in izprašuje gle-
de političnega mnenja njih staršev.
Tako postopanje si napredni Vičani
odločno prepovedujejo. Z željo, da se
doseže pri volitvah v trgovsko in
obrtniško zbornico najlepši uspeh, in
s ponovnim bodrilom na volilce je
predsednik zborovanje ob 12. zaklju-
čil.

Planinski ples.

V soboto zvečer so se po dvelet-
nem odmoru zopet odprla vrata Na-
rodnega doma prijateljem turisti-
ke, vabeč častilce v gorski raj pod Bo-
gatin. Iz temnega smrečja se je pogle-
dal zvezdavo mršacec, češ, kaj si pri-
šel kalit mir v mojem kraljestvu.
Visoko na skali pa te je čakal Zlato-
rog, dobro vedoč, da nisi zašel s pu-
ško v vrt rojenice, vedoč, da prihajaš
kot prijatelj gorskih boginj pod Tri-
glavskim vrhom. Tri rojenice so bile
ko je Janez spel na pečinah v njih
vrt trgati svoji Jerici čudne gorske
cvetove. Od tedaj so se časi izpreme-
nili, tudi rojenice so se modernizirale
in povabile v svoj krog vso lepoto

ženakega sveta na Slovenskem. Skozi
temen gozd si prihajal više in više,
bršljin se je spenjal po skalah in od
daleč se je slišalo šumenje, kakor
bobnenje gorskega slapa. Ta to ni bil
slap. — Pozno si prišel, — prostrana
planota je mrgolela ljudstva, ki se
mu je odprl gorski raj.

V veliki dvorani se je vrtel par
ob paru, — kdo bi jih štel, — tesno
je bilo, da so se komaj premikali. Pr-
ve četvorke se je udeležilo samo v
veliki dvorani okrog 400 parov. V
stranskih prostorih, v mali dvorani
in v telovadnici, kjer je bilo tudi pri-
pravljeno plesišče, so se ti nudila
okrepčila. Damski odbor, kateremu je
načelovala, kakor vedno, kadar je
treba žrtvovati čas in delo v blage
namene, gospa županja dr. Tav-
čarjeva, se je potrudila, da tudi to
pot preskrbi posebnikom slavnosna-
nega planinskega plesa vse, kar mo-
re želeči srce. Šampanjskemu pavil-
jonu je načevala ga. dr. Bret-
lova - Naglasova, bufetom ge.
prof. Sičeva, dr. Tavčarjeva in
dr. Tomiščeva, vinarnam
ge. svetn. Franketova, geom.
Ružičkova in Supančičeva,
kavarni ge. Podkrajškova in rav. n.
Šubičeva, paviljonu za slaščice ga.
Ozmičeva, paviljonu za cvetlice ge.
dr. Šviglova in dr. Toplakova. Srečo-
lov sta aranžirali in sami priredili
ge. Ogorečeva in Korčencanova. Ples
in četvorke je jako spretno aran-
žiral gosp. Fabiani. Prireditve so po-
stili poleg naprednih deželnozbor-
skih poslancev in državnega poslan-
ca mesta Ljubljane tudi vsi ugledni
ljubljanški meščani, mnogo prijate-
ljev turisticke in dežele in lepo število
častnikov in prostovoljcev, njim na
čelu ljubljanski divizionar. Ponosno
lahko zre »Slovensko planinsko dru-
štvo« na to svojo prirediteljo, ki ji je
dokaz gorkih simpatij med vsem slo-
venskim narodom, ki ima gorko ču-
teče srce za naše planine.

Dnevne vesti.

+ **Spomenica pravaških poslan-
cev cesarju.** Kakor smo že poročali,
so predali pravaški poslanci po dr.
Sesardiću in Stjepanu Zagorcu ce-
sarjevi kabinetni pisarni in vojaški
pisarni prestolonaslednika nadvojvo-
de Frana Ferdinanda spomenico, v
kateri prosijo in zaklinjajo cesarja,
naj oživotvori hrvaško državno pr-
vo. Spomenica obstoji iz štirih delov:
iz uvoda, iz zgodovinskega utemelje-
vanja veljavnosti hrvaškega držav-
nega prava, iz obrazloženja krivic,
ki se gode hrvaškemu narodu, in
končno iz prošnje za »politično ujedi-
njenje vseh hrvaških zemelj v eno sa-
mostalno državno telo v okvirju mo-
narije«. Iz te spomenice posnamemo
te - le značilnejše odstavke: »Ko je
po bitki pri Mohaču ostala hrvaška
država brez kralja in dinastije, so vse
sosedne države in velesile priznava-
le hrvaški kraljevini suvereno držav-
no samostalnost in neodvisnost — ta-
ko od Ogrske, kakor tudi od vsake
druge države, ki so se pogajale za hr-
vaško krono. Tako silno otomansko
ceasarstvo, na čegar čelu je takrat
stal največji vladar ene dinastije Su-
leiman Veliki, tako močna beneška
republika, tako tudi sami Madžari in
njihov kralj Ivan Zapolja. Z božjo in
hrvaškega naroda suvereno voljo je
bil takrat dne 1. januarja 1527. leta
na cetinskem zboru na prestol hrva-
ške kraljevine poklican prejasni dom
Habsburški... S pragmatično sank-
cijo leta 1712. je prenesel hrvaški na-
rod »kraljevske krono in gospodstvo
na ono žensko lozo prejasne krvi Av-
strijske«, ki bo imela v oblasti Av-
strijsko, Koroško in Kranjsko. S tem
činom je potrjena zakonita samostal-
nost, neodvisnost in celokupnost hr-
vaške države za vse veke tako, da so
se vsi hrvaški kralji iz prejasne
Habsburške hiše, sledeč odredbi in
prisegi svoji ter svojih slavnih pred-
nikov, odzivali prošnjam hrvaških
saborov za zedinjenje in tako je tudi
Vaše Veličanstvo še leta 1861. zauka-
zalo, naj zakoniti zastopniki naroda
hrvaškega prično z delom za zdru-
žitev hrvaških zemelj pod žezlom Va-
šega Veličanstva.« »Poslanci hrva-
škega naroda, prepričani, da so vse
težnje hrvaškega naroda ne samo v
skladu, nego tudi v interesu monar-
hije in prejšnje dinastije, usojajo si
uajudanejšje zaprositi Vaše Veličan-
stvo, da skliče, izpolnjuječ svoj re-
skript z dne 26. februarja 1861., na-
slovljen na hrvaški sabor, poslance
iz vseh hrvaških zemelj na zborova-
njo v glavno mesto Zagreb. Ta sabor
imej nalogo, da sporazumno z Vašim
Veličanstvom, svojim zakonitim kra-
ljem, uredi notranje odnose kralje-
stva hrvaškega in njegovo razmerje
nasproti celokupni monarhiji tako,
kakor to odgovarja pravicam hrva-
škega naroda, sijaju in moči prejasne
dinastije.« — Bojimo se, da bo ta
spomenica vkljub morda najboljše-
mu namenu ostala zgolj udarec v
vodo.

+ **Avtonomija kulturnih insti-
tucij.** V 30. številki zagrebskega »Ob-

zor« je prof. Hečič v listku priobčil
člančič, kjer med drugim čitamo:
»Kulturni rad mora da izvira od člo-
veka, a ne od vladarja. Kulturni
človek neka samo čini svojo kulturno
dužnost, t. j. neka radi, a vlada
priznava, če ovaj rad ili ne, to je od-
visno od njzine kulturnosti ili ne-
kulturnosti. — Svakako hoću, da bu-
dem u svojim mislima i u širenju
svojih misli neodvisan. Prigovorit će
možda tko: »Ta ima i dobrih vlada!«
Jest, ima ih, a ima i loših ili barem
takvih, koje bi iz političkih razloga
htjele na moj kulturni rad vršiti pri-
stisak, prijetiti sa odkazanjem podpore
itd. Tko se čini u kulturnim institu-
cijama formalno odvisnim od jedne
vlade, pošto ju drži dobrom, morat će
da bude odvisan i od druge vlade, ko-
ja mu je možebiti neprijateljska. Kul-
turne institucije kao što i sveučilišta
moraju biti autonomne; onda mogu
raditi u svom duhu, te so uspjesi i ne-
uspjesi onda njihova krivnja.« — Ta
izvajanja so aktualna tudi na Krenj-
skem; saj vidimo, da hoče na pr. de-
želni odbor imeti »vpliv« v odboru
»Glasbene Matice« in »Planinskega
društva.«

+ **Somišljeniki, trgovci in obrt-
niki pozor!** Klerikalci pošiljajo po
Ivanu Štefetu ljubljanskim volilecem
v trgovsko zbornico pisma te - le vse-
bine: »Vaše blagorodje! Prihodnji
ponedeljek, dne 5. februarja bodo vo-
lilci v trgovsko in obrtno zbornico
dobili glasovnice in legitimacije po
pošti. Prošiva Vas, potrudite se takoj
danes ali vsaj jutri k Amanu Josipu,
gostil. pri »Kroni«, Bovec Antonu,
v Šeleburgovi ulici in recite jim, da
naj Vam izroče podpisane glasovni-
ce in nikomur drugemu. V ponedel-
jek pojdite gotovo po glasovnice! —
Prošiva, pomagajte S. L. S. do zma-
ge. Tudi pri drugih znanih Vam obrt-
nikih in znaneih agitirajte. Z odlič-
nim spoštovanjem Ivan Kregar. Dr.
Vinko Gregorič.« — Napredni trgo-
ci in obrtniki, čuvajte se klerikalnih
slepajev. Štefe je zopet na poslu!

+ **»Zadružna zveza« — tožl.** »Na-
še Jedinstvo« poroča, da je revizor
Ženko Domadini v imenu ljubljans-
ke »Zadružne zveze« vložil proti
njemu tiskovno tožbo radi novice o
oljarski zadruzi v Povlju, ki smo jo
ponatisnili tudi mi. Javljajoč to, pri-
pominja »Naše Jedinstvo«: »Misli-
mo, da Donadini nikdar v svojem
življenju ni storil ničesar pametnej-
šega, niti je mogel storiti klerikalni
ljubljanški »Zadružni zvezi« večje
nsluge, kakor da je vložil tožbo. To-
rej na svidenje!« — Kakor se zdi, bo
potemtakem prišlo v Dalmaciji do
velezanimivega procesa, o katerem
bomo seveda svoječasno poročali.

+ **K podraženju medikamentov.**
Prejeli smo iz merodajnega vira sle-
deče pojasnilo glede zvišanja zdra-
vilne takse, ker so bila v zadnjih dne-
vih v izvesnih dnevnikih na redu
napačna poročila o eksorbitantnem
zvišanju vseh zdravilnih sredstev.
Vsled visokih nakupnih cen mnogih
drog in kemikalij na svetovnem trgu
in vsled zvišanja spiritovih cen,
uvidela je vlada potrebo, da se pri
nekaterih zdravilnih sredstvih vsta-
vijo razmerno višje postavke v zdra-
vilno takso za leto 1912. V preteklem
letu se je pa to žalibog opustilo, vsled
česar so lekarnarji v letu 1911 de-
janski veliko škodo imeli. Zdravilna
sredstva pa, katera so cenejša postala,
so se pa tudi letos toliko cenejša
v takso postavila. Posebno poudar-
jeno pa bodi, da se način preraču-
njenja ni niti najmanj spremenil,
da pa so se dale z ozirom na potrebo
niziranje posameznih postavk v
taksi za materialije bolniškim bla-
gajnam od vlade precejšnje kompen-
zacije v taksi za delo, tako da o pre-
obremenitvi bolniških blagajn niti
govora biti ne more. Pa tudi privat-
no občinstvo ni vsled nove takse nič
bolj obremenjeno kot dosedaj, ker se
kakor omenjeno na načinu preraču-
njenja ni prav nič spremenilo in
ker so končno na receptih predpisani
medikamenti vendar v toliki meri
ne rabijo kot na pr. živež in jestvine.
Višje nakupne cene opravčujejo in
silijo sicer trgovca k višjim prodaj-
nim cenam. Te pravice pa žalibog le-
karnarji niti nimamo, ker smo veza-
ni na oblastveno predpisano takso
in zadenejo torej posledice splošne
druginje lekarnarje v mnogo večjem
obsegu kakor pa vse druge obrtnike,
ki si prosto nastavljajo cene in se
jih ne puste od nikogar narekovati.

— **Dr. Ludovik Jenko.** Danes
dopolndne ob pol 11. je ugrabila neiz-
prosna smrt po večletnem bolehanju
vrliga človekoljubna, dr. Ludovika
Jenka v starosti 71 let. Dr. Ludovik
Jenko, ki je znan najširšim krogom
kot voditelj in predsednik Ruskega
kruška, katerega je vodil že nad 12
let, je živel kot zdravnik in kot člo-
vekoljub simpatije najširših krogov
ter je slovel zlasti kot specialist. Bo-
di rajnemu ohranjen blag spomin, ki
si ga je s svojim delovanjem vrlo
zaslužil, rodbini pa izrekamo naj-
iskrenejše sožalje.

— **Češki in jugoslovanski pro-
blem.** V članek pod tem naslovom,
ki smo ga priobčili pretéko soboto,

sta se vrinili dve neljubi tiskovni po-
moti. V četrti vrsti od zgoraj je tre-
ba čitati mesto »na vrata svobodne
Avstrije« in »na vrata sodobne Av-
strije« in v peti vrsti mesto »Še pred
šestimi leti so vladajoči krogi« pra-
vilno — »Še pred desetletji, so vla-
dajoči krogi.«

Umrla je na Škofljici (Lanišče
št. 30) tamošnja posestnica in gostil-
ničarka ga. Marija Zupančič v
starosti 69 let. P. v m.!

Krški fantje prirede na splošno
željo svoj II. ples v soboto, dne 17.
svečana ob 8. zvečer v S-kolovi dvo-
rani. — Vsem je še v najlepšem spo-
minu neprisiljena zabava, ki je vla-
dala lansko leto na tej prireditvi, za-
to je pričakovati tudi letos mnogo-
številne udeležbe. Vstopnina za go-
spode 2 K, dame proste.

Iz Prage. Inženir je postal g.
Gvido Gulič, član in nekdanji pred-
sednik Kluba slovenskih tehnikov v
Pragi. Dne 3. t. m. je napravil z odli-
ko drugi državni izpit iz strojnega
inženirstva na češki tehniki v Pragi.

V službo v Opatiji se sprejmejo
tako poličilna natakarija in 3 hišne.
Več inserat.

Tujski promet v Ljubljani. Me-
seca januarja je prišlo v Ljubljano
4676 tujcev — 107 več kakor meseca
decembra in 549 več nego v istem
mesecu lanskega leta. Nastanilo pa se
je v hotelih Union 1189, Slon 1063,
Lloyd 359, Cesar avstrijski 252, Ilir-
ija 155, Južni kolodvor 136. Štrkelj
113, Malič 111, Tratnik 84 in v osta-
lih gostilnah in prenočiščih 1214 tuj-
cev. — Bilo pa jih je še s Kranjskega
1210, z Dunaja 796, iz slovenskih de-
žel 980, iz dežel češke kron 167, iz
ostalih avstrijskih dežel 935, iz Ogr-
skega 102, iz Hrvaške in Slavonije
224, iz Bosne in Hercegovine 40, iz
Nemčije 70, iz Italije 28, iz Rusije 3,
iz Anglije 2, iz Francije 6, iz balkan-
skih držav 49, iz Rumunije 2, iz dru-
gih evropskih dežel 33, iz Severne
Amerike 22, iz ostale Amerike 3 in
iz Azije, Afrike in Avstralije 4 tujci.

»Beli mož«. Vsa prorokovanja in
nade vremenskih prorokov, da letos
ne bode snega, so se razbile. Pa smo
ga sedaj dobili toliko, kakor druga
leta. In celo, kar je nekaj nenavadne-
ga, med gromom in bliskom! Že par
dni se je vreme nekako kisalo. V so-
boto okoli 3/4, na 4. pa se je začelo
bliskati in grmeti kakor o sv. Jakobu,
in mahoma se je spremenil dež v
sneg, ki je do večera toliko zapadel,
da je deloma ustavil celo promet na
električni cestni železnici. Že od so-
bote še sedaj stojita na Dolenjski ce-
sti dva voza, katera ne moreta ne na-
prej, ne nazaj. Včeraj je sneg nale-
tal v polagoma, ponoči ga je pa to-
liko zapadlo, da je danes promet na
električni železnici popolnoma ustav-
ljen. Ravnotako je otežkočen tudi ves
drugi promet. Delavci in prisiljeni
so sicer takoj začeli z odmetavanjem
snega, a mu zaradi velike množine
razumno ne morejo biti takoj kos,
kajti po ulicah je kupov, kakor da
bi bile napravljene barikade. In tudi
temperatura je tako padla, da postaja
že občuten mrz. Sneg in grom je
ponekod tudi pretrgal električno in
telefonsko omrežje in tako je nastala
zmeda vespoved. Tudi vlaki imajo
zamude. V tem, ko večina prebival-
stva s to prvo letošnjo odejo ni nič
zadovoljna, so se je tembolj razvese-
lili pivovarnarji, ledeničarji in so-
sebnjo pa še zimski športniki.

Pozor! Ker je šele sedaj nasto-
pilo pravo zimsko vreme, opozarja-
mo tem potom vse hišne gospodarje
in oskrbnike na sledeče tozadevne
policijske predpise, ki se glase: »Ka-
darkoli zapade sneg, dolžan je last-
nik, oskrbnik, hišnik ali najemnik
hiše, stavišča ali drugih prostorov
hodnik ali pešpot tik posestva nenu-
doma očistiti snega in če vsled tega
polzi ali kadar se napravi poledica,
tudi takoj posniti s peskom, pepelom
ali pa kako drugo tako stvarjo. Sna-
ženje in posipanje izvršiti je v širini
hodnika ali pešpota. Kadar zapade
sneg ponoči ali se napravi poledica,
opraviti je osnaženje in posipanje
vsaj do 7. zjutraj. Pri neprestanem
sneženju osnažiti je hodnik ali peš-
pot večkrat na dan in tako posipati,
da ni nevarnosti za pešce. Z dvoriš-
ga je voziti v Ljubljano ali na od-
kazana odkladišča. Sneg, ki sam zdr-
či ali se pomeče s strehe, morajo hiš-
ni posestniki nemudoma ob svojih
stroških zvoziti s ceste. Kadar je
južno vreme, je hodnike in pešpote
po potrebi večkrat na dan očistiti
luž in blata. Kdor se ne bo zmenil za
ta določila, bo kaznovan po cesarski
naredbi z dne 20. aprila 1854. št. 96.
drž. zak. z globo 10—200 K, odnosno
v slučaju neiztrljivosti od 24 ur do
14 dni zavora, vrhu tega bo pa ma-
gistrat dal izvršiti dotično opuščenje
ali nemarno storjeno delo na stroške
dotičnega gospodarja.«

S plesišča. Na Svečnico sta bila
v neki gostilni na Dolenjski cesti pri
plesni veselici prisotna tudi brata Jo-
žef in Anton Zganjar, ki sta iskala
med gosti prepira, a se je gostilni-
čarju ju posrečilo pomiriti. Ko je
Jožefa hlapec Fran Zaje vprašal, če
sme z njegovo ljubimko plesati, mu

je ta to odrekel ter mu pripeljal tak-
ko zausnico, da se je ta kar zatekel.
Ko je šel Zojec nato ven, mu je Zga-
njar sledil ter ga še enkrat sunil, na-
to pa šel domov. Prišedši domov, je
onemogel, padel na tla, čes da je za-
boden. Obveščena policija je takoj
poklicala rešilni voz, s katerim so
poskodbence, ki ni mogel upovedati
kje je poškodbo dobil, prepeljali v
deželno bolnišnico. Ker je poškodbe
osemilen Zajec, ga je policija areti-
rala in izročila deželnemu sodišču.

»Dobro večera« je v ščil v soboto
zvečer neki delavec v Strelški ulici
nekemu čevljarju, ko je ta haš hotel
uliti iz umivalne posode vodo na es-
sto. V tem hipu pa čevljar oblije de-
lavca za odzdrav z vodo ter mu na-
posled še toliko česa s posodo potr-
kal po glavi, da sta se odtrgala roč-
ka. Vzrok nenavadnega odzdrava je
baje neko preveč intimno razmerje
med delavcem in med čevljarjevo
ženo.

»Mica Kovačeva« se je bila sno-
či pojavila v Figovčevi gostilni v
osebi tesarja Jožefa Ohsa. Mož je
popil liter vina, katerega nikakor ni
bil voljan plačati. Ko so poklicali
stražnika, je postal Ohs napram te-
mu tako srov, da ga je moral areti-
rati. Naposled se je pa tudi pri ura-
du pokazal takega junaka, da to ne
bode imelo zanj posebno dobrih po-
sledic.

Zaradi prepovedanega povratka
je bil v soboto aretiran 1859. v Tacnu
rojeni slaboglasni Anton Novak. Od-
dali so ga v sodišču.

Delavsko gibanje. V soboto se je
odpeljalo v Ameriko 24 macedoncev.
12 Hrvatov in 7 Slovencev, nazaj je
prišlo pa 25 Hrvatov. V Bregene se
je odpeljalo 10, v Inomest pa 15 H-
rvatov. — Včeraj se je odpeljalo v
Ameriko 25 macedoncev in 20 H-
rvatov, nazaj je prišlo 100 Hrvatov in 10
Slovencev; iz Nemčije je prišlo 27
Črnogorcev.

Izgnbil je izvošček Karel Prek
dve konjski odeji. — Neki trgovec je
izgubil tri črke in sicer je bil prvi
od Banke Commerciale Italiana za
15.000 K s številom 7097, drugi od Ban-
ke d'Italia za 760 lir s številom 183462.
tretji pa od Banke di Napoli za 500
lir s številom 55. — Kuharica Ivana To-
manova je našla srebrno zappestnico.
— Soberica Amalija Fritzova je našla
v Narodnem domu zlato zappestnico,
katero dobi lastnica pri najdi-
teljici na Fran Joževa cesti št. 14. —
Tesar Juri Spendal je izgubil 70 K
denarja.

»Ako umrje ljubezen«, krasna
senzacijska drama iz življenja. Trd-
ke Nordiskfilm Co. vidi se le še da-
nes pri večernih predstavah in sicer
od 7. do pol 9., od pol 9. do 10. Razen
te slike, kažejo se še 3 druge slike. —
Spored je jako izbran in vreden, da
si ga vsakdo ogleda. — Jutri se nam
nudi zopet prilika videti priljubljeno
umetniško Asto Nielsen v krasni voj-
ni drami »Združbalka«.

Dotični dobroznani gospod, ki je
na praznik v petek zamenjal svoj
boljši dežnik za slabjšega, se vlni-
no pozivljaj, naj ga zopet prinese
v restavracijo pri »Matjanu«, kjer se
mu njegov hvaležno vrne.

Draga Budek, dunajski danski
elitna kapela je došla v Ljubljano in
igra v kavarni Central. Glej inserat.

Iz uradnega lista. Pri c. kr. okr.
sodišču v Črnomlju se bodo vršile
naslednje dražbe: 6. marca 1912 ob
polu 10. uri dopoldne dražba zemlji-
šča vlož. št. 67 kat. obč. Vinjivrh, ob-
stoječega iz hiše z gospodarskim po-
slopjem, vrta in vinograda ter več
njiv, travnikov, pašnikov in gozdov
s pritliklino vred. Cenilna vrednost
zemljišča 8833 K, pritliklin 1361-10
kron, najmanjši ponudke 6797 K;
dne 6. marca ob 10. dopoldne dražba
zemljišča vlož. št. 53 in 787 kat. obč.
Telčivrh, obstoječih iz hišice, vrta
več njiv, stelnikov, košenic in gozlov
brez pritlikline. Cenilna vrednost
1321 K, najmanjši ponudke 882 K;
dne 12. marca t. l. ob polu 10. dopol-
dne dražba zemljišča vlož. št. 178 in
396 kat. obč. Obrah ter vlož. 319 kat.
obč. Tanča gora, obstoječih iz hiše
z gospodarskim poslopjem, iz vrta,
vinograda, več njiv, travnikov in
pašnikov, odn. stelnikov s pritliklino
vred. Cenilna vrednost za zemljišča
5935 K, pritlikline pa 8 K. Najmanjši
ponudke je 3962 K; dne 13. marca t.
l. ob 10. dopoldne dražba zemljišča vlož.
št. 70, 135, 136 in 208 kat. obč. Gri-
blje ter vlož. št. 279 kat. obč. Bedenj,
obstoječih iz hiše z gospodarskim po-
slopjem, iz vrta, več njiv, košenic,
pašnikov in stelnikov s pritliklino
vred. Cenilna vrednost zemljišča 7485
kron, pritlikline 1107 K in najmanjši
ponudke 5723 K; dne 20. marca t. l.
ob 10. dopoldne dražba nepremični-
ne vlož. št. 291 kat. obč. Majerle, obsto-
ječe iz vinograda, vinske kleti in
treh košenic. Cenilna vrednost 1609
kron, najmanjši ponudke 1067 K. —
Dedič se išče. Dne 2. marca 1911 je
umrla Ana Humar iz Stare Luke št. 14,
zapustivši testament, v kateri je
postavila za dediča občino Stara Lo-
ko. Ker je sodišče bivališče postav-
nih dedičev Lucije Černe, Mine Ham-
mar in Jakoba Gaber iz Trnja št. 13
nezvano, pozivljajo se ti, da se v

enem letu javijo pri sodišču, ker bi
se sicer zapustilna obravnavala le s
zglasitvami se dediči in s njim po-
stavljenim skrbnikom Andrejem Ga-
ber, posestnikom v Trnju št. 13.

Volilci in volilke v trgovsko in obrtno zbornico!

Somišljeniki so vsled sleparij, ki
so jih klerikaleci izvršili pri zadnjih
volitvah v trgovsko in obrtno zborni-
co, skrajno nezaupljivi, da ne zaupa-
jo legitimacij in glasovnic našim po-
oblaščenecem. In to je prav! Zato po-
zivamo vse somišljenike, trgovce in
obrtnike, ki ne zaupajo pooblaščen-
cem, naj svoje legitimacije in glasov-
nice osebno prinese ali pa rekoman-
dirano pošljejo v pisarno dr. Ivana
Novaka v Dalmatinovi ulici št. 3.

Narodna obramba.

Podružnica Ciril-Metodove druž-
be na Viču priredi v soboto dne 10.
svečana običajno zimsko veselico v
vseh prostorih gostilne »pri Konča-
nu«. Veselica bode največja, kar jih
je bilo letos na Viču. Posebno lepe
bodo dekoracije. Ker že od vseh strani
poprašujejo, kdaj bode Ciril-Me-
todova veselica, pričakujemo sijajne-
ga obiska.

Društvena naznanila.

C. kr. kmetijske družbe Kranjske
občni zbor bo v ponedeljek, dne 26.
februarja ob 9. dopoldne v dvorani
hotela »Union« (vhod skozi Frančiš-
kanske ulice) v Ljubljani. Na spore-
du je tudi volitev novih udov glav-
nega odbora na mesto izstopivših, ki
jim je pošla poslovna doba, a morejo
zopet biti voljeni. Ta nova volitev se
ima vršiti vsled prošle poslovne dobe
za družbenega predsednika g. Fran-
čiška Povšeta; za podpredsednika g.
Ivana Kneza in za odbornike gg.:
Leopolda barona Liechtenberga,
Alojzija Paulina, c. kr. veterinarske-
ga nadzornika in Frančiška Pavli-
na, c. kr. višjega stavbnega svetnika.

Društvo slov. trgovskih sotrud-
nikov v Ljubljani priredi dne 10. t.
m. v mali dvorani Narodnega doma
svoj zaključni plesni venček. Iz pri-
jaznosti oskrbuje godbo popolni sa-
lonski orkester Sokola I. Ker je sa-
lonski orkester Sokola I. žel na vseh
svojih nastopih priznanje in polva-
lo, je želeli povoljne udeležbe, ker se
tudi odbor trudi, da bode obiskoval-
ce v vsakem oziru zadovoljil. Začetek
ob pol 9. Vstopnina 1 K.

S. F. K. »Ilirija« naznanja svo-
jim članom, da imajo znižane vozne
cene k športnim prireditvam v zim-
skem času. Legitimacije kakor tudi
natančnejša pojasnila daje g. Rudolf
Est.

Zahvala! Strok. in podp. dru-
štvo trgovskih in podjetniških usluž-
bencev v Ljubljani se najiskrenejše
zahvaljuje slav. občinstvu, katero se
je udeležilo veselice dne 1. t. m. v ho-
telu »Lloyd«. Ker nam ni moglo se
gg. darovalcem vsakemu posamezno
zahvaliti, jim izrekamo tem potem
najtoplejšo zahvalo.

Obrtna zadruga na Bledu. Dne
3. marca t. l. bo preizkušnja obrtnih
vajencev v pisarni zadrugne bolniške
blagajne na Bledu, Mlino 3.

Akademsko društvo »Slovenija«
na Dunaju priredi svoj februarjski
občni zbor v sredo, 7. t. m., zvečer ob
8. v restavraciji »Zum Magistrat«,
J. Lichtenfelsgasse 3 (poleg rotov-
ža). V torek, 6. t. m., ob 6. zvečer se
začne zopet predavanja o društve-
nem politično-parlamentarnem sem-
nariju pod vodstvom gosp. urednika
dr. A. Kramerja. Predavanja se vrše
v društvenih prostorih in so pristop-
na vsem naprednim akademikom.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledali-
šča. Jutri, v torek se igra prvič za
par. abonente izvrstna H. Bahrova
veseloigra »Koncert«, ki je dosegla
na vseh gledališčih izreden uspeh. —
V četrtak se poje prvič izborna na-
študirana velika lirsko opera »Ru-
salka« Antona Dvořaka, najslavnej-
šega češkega modernega skladatelja,
pred par leti umrlega častnega člana
»Glasbene Matice« v Ljubljani, člana
avstrijske gospodske zbornice, čast-
nega doktorja itd. Ker gostujeta v
tej operi dve neangažirani pevki ter
so stroški za to opero izredno veliki,
se vrši premijera te opere v tekoči
sezoni izven abonementa; za lože
nepar. Slavno občinstvo blagoviti
vpoštevati težje naše razmere ter iz
posebne ljubezni do slovenske opere
napolniti gledališče pri tej prvi pred-
stavi! — V kratkem se vprizori že
decila naštudirana V. Parmova ope-
reta »Carlčine amaeonke«, katerim
sledi Milčičkova izvrstna opereta
»Djak prosjake«. — Dramsko osebje
pripravlja Henrika Ibsena zabavno
veseloigro »Zveza mladincev«, ki je za

naše razmere jako aktualna in časn
primerna. Za pustne dneve se pri-
pravi francoska burleska »1.000.000«,
po postu pa pride na vrsto Toletova
poslednja drama »Živi mrtveci«. Spu-
ščeta marca se vprizori A. Fuitka
drama »Tekma«.

Slovensko gledališče. V nedeljo
popoldne so uprizorili Jurčič - Gove-
karjevega »Desetega brata«. V na-
stojni vlogi je nastopil g. M. Skrbin-
šek, ki je bil po svoje dober. Igral je
Martina Spaka mestoma s peče de-
monske akeentom, o čemur bi se da-
lo pa širše govoriti. Jurčič je zamis-
lil z desetim bratom široko in globo-
ko v tajinstveno dušo, prepojeno s
poezijsko potepuštva in belih cest, pr-
stranih poljan in samotnih gozdov,
roz na polju in sanjavih večernih
pesmi, ki jo po mestoma sili nesrečno
in krivično življenje do brutalnih iz-
bruhov jeze, obupa in maščevanja.
Ta narodni junak je gonilna sila ce-
lega romana, ki udarja za sedanje
čas nemara na malo vicoke roman-
tične strune. Gospod Skrbinšek je za-
brisal mehko dušo desetega brata in
po krivici opremil svojo vlogo z zlo-
bo, ki je ni v sanjavi narodnem de-
setem bratu. Gledal je bolj na zuna-
ni efekt, kakor na tiho in plemenito
psihologijo. Priznava izvrsten je bil
g. Verovšek kot Krjavelj, enako g.
Dvilo kot Dolc, zapiti graščakov
brat To sta dva pristna življenjska
tipa, postavljena s prav spretno roko
na oder. Drugi gg. igralci — naj do-
volijo, da ne naštejem vseh imen! —
so storili vse po svojih najboljših mo-
čeh in pomagali igri k uspehu. Petje
pa je bilo prav od česa slabo. V dru-
gih slučajih, kadar pevci ne znajo,
kadar nimajo časa, potrebnega za
učerje, naj rajši izpustijo pevska
mesta, kakor pa tako kazili, kakor
so z redkimi izjemi »čera!« Tako
petje človek tudi v zasneženem ne-
deljskem popoldnevu prr nerad po-
sliša. Poslušalec, ki išče v gledali-
šču več »akor sermo razgajanih scen-
ne dobi t-ko pom prstave prvega
vtiska o dejanju, ki mu manjka no-
tranje zave. Občinstvo pa in na to
ljudsko igro rado zaradi domačega
miljeja in domačih figur. To svojo
simpatijo je dokazalo tudi včeraj z
obilnim posetom.

Slovensko gledališče. Včeraj
zvečer so igrali prvič na slovenskem
odru dramo Hermann Bahr, igrali
so njegovo najnovejšo in najbolj po-
srečeno stvar »Koncert«. (Veseloigra
v treh dejanjih. — Poslovenil Slav-
ko Naglič. — Režiser Hinko Nučič.)
V »Koncertu« najde vsak svoje: za
ljudi grobega okusa je dovolj teatral-
nega efekta, za »finesarje« pa je
pariški esprit in fina ironija, ki pre-
veva vse delo; en del občinstva se
krohotu, drugi, manjši pa se sme-
lja. Godi se pa to - le: Pijanist
Heink je slaven dovolj, da svojo ženo
lahko precej redno goljufa. To nje-
gov stan (učitelj klavirja je in virtu-
oz) tako - le kar sam od sebe prinaša
seboj. In gospa Heinkova je dovolj
pametna, da to uvideva, in dovolj do-
brega srca, da mu izpregleduje to,
kar mu ženske kar same ponuja-
jo. Da pa iz tega postane drama,
morajo figure biti tipljene. In to tudi
so. Mož tu zastopa otroški tip (ki je
pri moških, posebno pri umetniških
natural zelo pogost) in žena mate-
rinski (Nemci pravijo temu »bemt-
terne«). Seve niso vsi zakoni taki, a
veliko jih je; še večkrat je morda že-
na otrok in je mož tisti, ki daje zak-
nu trdno oporo. Časih pa sta tudi oba
otroka. Torej tri variacije so mogo-
če in prvo si je izbral Bahr; pride pa
vedno na isto: za kar je rafiniran si-
stem sleparij in lojalnosti. Pametna
gospa Heinkova napravi svojemu
možu in zaljubljeni učenki najhujše
presenečenje: »če se imata rada, kar
vzemita se in bodita srečna!« Napelje
jo na to mož male nedolžno - neumne
ubežnice sam. Ta dr. Jura je oni no-
vi, resnično dobi človek, ki noče po-
znati nasilja, skostruirana figura,
ki v resnici nikjer ne eksistira. Ta
pajac govori zelo lepo in duhovito,
toda njegova živahnost ne more za-
kriti dejstva, da je le lesena, poma-
lana lutka brez življenja. Toda re-
nično življenjsko so saj tri glavne
osebe. Človek se resnično zabava nad
tme človečki in - vidi samega sebe,
smeje se samemu sebi in dvomno-
stim, ki jih prinaša življenje s seboj.
Upričitev je bila prav srečna. —
Igralo se je gladko. — Najboljša je
bila brez dvoma ga. Danilova; imela
je tudi glavno in najtežjo vlogo; ne
umogla bi biti boljša. G. Danilo, umet-
nik, je bil videti vtujen, kolikor mu
je služil spomin, je ustvaril prav le-
po figuro. Kakor nalašč za go. Ilič-
čeva po vlogo maše, naivne ubež-
nice, bila je res izvrstna. G. Nučič se
je na vso moč trudil, da bi vdihnil
lutki dr. Jure življenje, igral je s ve-
liko vero, toda kar zagreši pisatelj,
igralec ne more popraviti. Popolno-
ma na mestu, kakor vedno, je bil g.
Verovšek, isto velja o gg. Bukčkovih.
Tudi druge manjše vloge saj niso ka-
zile. — Prevod kaže par budih
germanizmov. — Gledališče je bilo
zelo dobro obiskano, uspeh popo'n.

Na literarnem sestanku, ki se je
vršil dne 29. m. m. v Matici Slove-
nski, je referiral g. prof. Kobal o naj-
važnejšem spisu Fr. Meška »Črna
mrta« ter naglašal, 1. kako mora v
umetniški biti neke razmerje med
ekspozicijo in nje izvedbo, oziroma
kako je treba harmonije dela v celo-
ti, 2. kako mora v zgodov. beletristi-
ki zgodovinska snov postati mero in
kri pisateljeva, 3. kako je neprimern-
no počasti slikati kot realne pojave,
ki delujejo na čele pokrajine. — U.
Cvetko Golar je referiral o I. zvezku
Mencingerjevih Izbranih spisov ter
kazal na prepad, ki ga vidimo med
prvimi Mencingerjevimi spisi in med
današnjo literaturo. Knjigo bo nva-
ževala literarna zgodovina. Debatu
so se udeležili poleg referentov gg.
Ilešič, Koder, dr. Štebinger, Vese-
njak, Wester in Zupančič.

Jugoslovanska Eniklonedija.
(Iz seje Znanstvenega oddelka Matice
Slovenske, ki se je udeležil tudi
tanjnik Jugoslovanske Akademije
znanosti in umetnosti prof. Manojlo-
vić.) 1. Za literaturo, pravo in
umetnost so slovenski biografski in
stvarni abecedarji gotovi in natisnje-
ni; za geografijo, zgodovino in ošte-
le realije so rokopijsko gotovi; sesta-
viti jih bo treba še za jezikoslovje,
folklor in sredstva prosvete (ti-
skarsko, žurnalistično itd.). Za je-
se je že pričelo deliti spisovanje Ma-
kov. — 2. Forma »Enciklopedije« bo
velik leksikonski format (več zvez-
kov), tisk dvostolpni. Vsaka vrsta
enega stolpeca se bo razvijala s 5 v.
kar nad na stran 7 5 50 v. Redaktor-
ji dobe tudi primerne honorarje. —
3. Enciklopedija bo segala do l. 1919.
— 4. Clanki bodo ali generalni
(splošno pregledni z več stolpci),
glavni (en ali več stolpcev, a z ome-
jenim predmetom, n. pr. Vodnik
Prešeren, Ljubljana), občni (20 do
60 vrst, n. pr. Celje, Savinja) in be-
leške (par vrstic). — 5. Prednost im-
bodo mogle določiti še letkom izde-
lovanja, provizorno podrobnejše na-
vodilo za strokovne urednike in pi-
satelje pa je že izšlo v tisku.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Febru-
arska številka prinaša na prvem
mestu tri Pastuški in ove sonete:
Adriji in album, Prijateljski sonet in
Impresionist. Pesniška dikcija se
odlikuje po drznih besednih sestav-
ljenkah in plastiki jezika. Deme-
ntij napreduje, kakor kaže njegov
»Zimski večer«. Marljiv Zvonov so-
trodnik A. Debeljak, ima tokrat
dve krajši pesmici: Zimski popoldan
in Odmev. — Ivan Cankar nadal-
juje »Monno Lisa«. Jos. Premk pa
»Krono v višavi«. Fran Albrecht
je v noveleti »Misterij mladosti« po-
segel globoko v mlado dušo in nam
predstavlja konflikt med strastjo in
ljubeznijo. Njegov jezik sicer ni brez
patosa, toda polu dramatične sile.
Noveleta se zaključuje v prihodnji šte-
vilki. Julij Dub je napisal »Pri-
povedko o Mehiti, večnonov. motiv o
vsemoti ljubezni. — L. Pintar je
posvetil puščavniku Prešernove ro-
mance pod zidanka cerkve na Smar-
gori »Saturu« ter je mnenja, da je
»Puščavnik« že nekako lastno ime,
da je Prešernova pesem namenjena
njegovemu tedanjemu dobremu
znancu Matevžu (Faustu) Gradišku.
Življenje tega čudaškega homeopata
ni brez romantičnih primesi, in Pin-
tarjeva domneva utegne zadeti pra-
vo. — »Književna poročila« se bavi-
jo predvsem z letošnjimi publikaci-
jami Slovenske in Hrvatske Matice.
Pastuškin govori v posebnem
članku o Lahovih »Brambovcih«;
njegova sodba je večje ugodna. Fr.
Kobal je ocenil »Zabavno knjižni-
co«, graja tehniko Meškove zgo-
dovinske slike »Črna mrta« in hvali
Pugljevega »Gregorja«; A. Debe-
ljak poroča o »Slovanskih spomi-
nih in jubilejih«, Oton Zupančič
je izrekel uničujočo sodbo o Šimuno-
vičevem »Tndjinec«, ki je skupna
knjiga obeh »Matic«; Fr. Al-
brecht obširno in zanimivo oce-
njuje Kovačičev roman »U registrat-
ur«, dr. Iv. Merhar pa o Krstini-
čevi zgodovinski drami »Bratski
inat«. — Voj. Mole je povedal svoje
mnenje o Cankarjevi »Lepi Vidici«, ki
ga je razočarala; Fr. Kobal refe-
riral o Ganglovih »Belih rojajkih«,
prof. J. Wester o Pirkovih »Telo-
valnih igrah« in J. Š. o Murkovi
najnovejši razpravi; številko zaklju-
čuje naznanilo novega slovenskega
mesečnika »Slovenska Zena«. — Ba-
gata in dobra vsebina našega prvega
mesečnika naj privabi mnogo novih
naročnikov iz vrst slovenske napre-
de inteligence! V njih rokah je nje-
gova usoda!

R. Z.
— Kolektor »Slov. ilustr. Tedni-
ka«. Uredništvo »Slov. ilustr. Ted-
nika« je izdalo velik ilustriran kole-
ktor z jako mnogovrstno vsebino. Na-
ročniki »Slov. ilustr. Tednika« do-
be ta kolektor brezplačno in poštne
prosto; za nenaročnike pa stane 3 K
in poština 20 v. (vse v slovenski
valutni enoti).

— Kolektor »Slov. ilustr. Tedni-
ka«. Uredništvo »Slov. ilustr. Ted-
nika« je izdalo velik ilustriran kole-
ktor z jako mnogovrstno vsebino. Na-
ročniki »Slov. ilustr. Tednika« do-
be ta kolektor brezplačno in poštne
prosto; za nenaročnike pa stane 3 K
in poština 20 v. (vse v slovenski
valutni enoti).

Razne stvari.

* Generalna stavka v Belgiji.
Bruselj, 3. februarja. Zveza socijal-
ističnih sindikatov je v svoji včeraj-
šnji seji sklenila, proglasiti general-
no stavko vseh belgijskih rudarjev.
Stavka bi bila za belgijsko industri-
jo usodoporna.

* Rodbinska žaloigra. Berolin,
3. februarja. Neka 24letna tovarniška
delavka je umorila svojo hčerko ter
se nato obesila. Domači prepri so bi-
li vzrok grozovitemu činu.

* Nesreča pri rekoborbi. Lodz, 2.
februarja. Tukaj se je vršila medna-
rodna rekoborna tekma. Neki itali-
janski rekoborec je brata znanega
rekoboreca Ciganoviča s tako silo ob-
tla vrzel, da je bil na mestu mrtve.

* Vsled atavizma. Petrograd, 2.
februarja. Neka Varsar je obesila
svojega osemletnega sina, ker je opa-
zila, da je podedoval po svojem očetu
duševno nenormalnost. Nato se je za-
strupila. Ose je vsled tega zblaznel.
Dobili so ga v Rigi ter oddali v bla-
nico.

* Nesreča pri drsanju. Katovica,
3. februarja. Nedaleč od Oswieczyma
je pri drsanju utonilo pet šolarjev in
učitelj Tobias, ki jim je hotel pomo-
gati.

* Valed nesrečne ljubezni.
Praga, 1. februarja. V nekem tu-
kajšem hotelu je 42letni vrata-
Emanuel Klimeš, oče šestih otrok
ustrelil 35 letno Boženo Pitter-
mannovo, mater treh otrok. Nato je
samega sebe nevarno ranil. Nesrečne
ljubezen je vzrok krvavemu činu.

* Nezgoda na morju. Bergen,
31. januarja. Včeraj se je pri skul-
škem svetilniku potopila ladja »Eli-
ne« iz Kristianije. Od moštva je le
mož utonilo, štirje so se rešili. Sedem
trupel so že potegnili iz morja.

* Avtomobilska nesreča. Kassel,
1. februarja. Težka avtomobilska ne-
sreča se je dogodila blizu Maribora.
Kaplan Heidemann, ki je odletel iz
avtomobila, si je razbil črepijo ter
bil na mestu mrtve. Zupan Funcke je
lastnik avtomobila, Leppert, sta
težko poškodovala.

* Roparski napad. Pariz, 1. fe-
bruarja. V Limogesu so preteklo no-
čez neznani roparji ubili bivšega župa-
na in njegovo 68letno gospodinjco. Mo-
riti so nato s petrolejem polili trupla
ter ju zažgali. Blagajno so zločinci
vzeli ter oropali.

* Maščevanje zamušene ljubim-
ke. Brno, 1. febr. V Novem Rons-
novcu je služkinja Ana Ašer z vitro-
lom polila svečja ljubimca, čevljar-
skega pomočnika Kořinka, s kate-
rim je imela dva otroke in ki se je
hotel z neko drugo poročiti. Kořinek
je bil smrtnonevarno ranjen. Stori-
ka se je sama javila policiji.

* Mačka — požrelnica. Curitiba,
1. febr. Mačka posestnika Bernonda
v St. Choixu se je prelila na ognjišče.
Naenkrat se je mački užgala dlaka.
Mačka je nato skočila na skedenj v
trenotku sta bila hiša in skedenj v
ognju. Vse je zgorelo, niti živine ni
se mogli rešiti.

* Dr. Samassa bi rad postal Ko-
čevce. Znani pangermanski pisatelj
agitator dr. Pavel Samassa, ki je
pruski podanik, bi rad postal avstrijski
državljan. V to svrhu je prošil
kočevsko občino, naj ga sprejme
svojo občinsko zvezo. Kočevski ob-
činski svet je v seji dne 2. januarja
to seveda z velikim navdušenjem
sprejel. S tem bi Rinža rešena.

* Natakarije in okr. glavarstvo.
Mlada Boleslava, 1. febr. Tukajšnje
okrajno glavarstvo je prepovedalo
gostilničarjem v okraju, da bi imeli
zaposlene natakarije, sicer bi se jim
odzvala gostilničarska koncesija.
Toda zveza deputacija pri okr. gla-
varstvu ni ničesar opravila. Nato so
pa gostilničarji sklenili, da bodo vsi
demonstrativno nastavili natakarije
v svojih gostilnah. Če bi pa okr. gla-
varstvo vstrajalo pri svoji zahtevi,
tedaj bodo v 14 dneh vsi gostilničar-
ji zaprli svoje lokale.

* Lov za zločinci. Pariz, 1. fe-
bruarja. Na kolodvoru v Orleansu
sta vlomila dva zločince v uradno
prostore. Železniško osebje ju je pre-
senetilo pri begu. Vlomilca sta za-
čela streljati proti zasledovalcem.
Dva železniška uradnika sta bila ra-
njena. Vlomilca sta nato skočila v
vlak, ki vozi proti Parizu. Na postaji
Angerville so na brzovozno sporočilo
orožniki cernirali vlak. Zločince sta
pa skočila z vlaka ter utekla. Ko so
ju zasledovali, je den ustrelil enega
od rožnikov in nato samega sebe.
Drugi vlomilec je pobegnil. Ko so
revidirali vlak, so dobili v nekem ku-
peju prvega razreda nekega sumlj-
ivega moža z voznim listkom III. raz-
reda. Ko so ga hoteli aretirati, se je
ustrelil v glavo. Poizvedbe so doka-
zale, da ta ni bil v nikakoršni zvezi
s prej omenjenima vlomilcema, tem-
več da je morilec, ki ga je policija že
dolgo iskala. — Pariz, 1. februarja.
Pobeglega vlomilca so kmalu na-
šli prijetli v neki gostilni v Anger-
ville. Ispovedal je, da se p-lac Oskar
Wild in da je rojen v Kanadi. Izjavil
je, da je anarhist.

Avtomobilna nesreča. Lud-
wigshafen, 5. februarja. Na rohrba-
nem mostu je neki avtomobil predrl
železniško zatvornico. V tem trenot-
ku je pridrvel brzovlak, ki je avto-
mobil v stran vrget ter popolnoma
razbil. Šofer je bil od stroja popolno-
ma raztrgan.

Skala podrli kapelo. Pariz, 3.
februarja. V Froixu se je odrgala
skala ter razrušila neko kapelo. Pri-
tem sta bila ubita Abbe Pellegrin, ki
je ravno mašo bral, in dva ministran-
ta. Kjer se je skala odrgala, je za-
del izvirati vroč studenec.

Nesreča na morju. New York,
5. februarja. Parnik »Allegany«
Hamburg - Amerika - proge je v pe-
nek zadel ob angleški parnik »Roma-
ron«. »Allegany« se je potopila, ven-
dar je pa »Romaron«, ki je bila tudi
težko poškodovana, rešila pasažirje
in mostvo. S pomočjo neke carinske
ladje je priplula »Romaron« polago-
ma v pristanišče.

Vsled nesrečne ljubezni. Črno-
vice, 3. februarja. Odvetniški kandi-
dat dr. Sand je z vitriolom polil uč-
teljico Regino Schmetterling, ker ga
ni marala. Udril je v razred, kjer je
ravno poučevala, jo polil z vitriolom
ter jo večkrat ranil s škarkami. Uč-
teljica je težko ranjena. Dr. Sanda so
zapirli.

Pater Reiman. Lvov, 30. jan.
Tukajšnji listi poročajo iz Varšave,
da je pobegnil prior pavlanskega sa-
mostana v Čenstohovu pater Rei-
man, ki je bil tudi sondeležen pri
tatvinah v čenstohovski cerkvi in
pri umoru, ki ga je izvršil pater Ma-
czok. Sodišče je dognalo, da je pater
Reiman vedel in trpel skandalozno
pogostje pavlanskih menihov. Ko so
prišli na sled velikim tatvinam, so
internirali priorja koncem novem-
bra v sanatoriju v Hütteldorfu pri
Dunaju. Začetkom decembra je izja-
vil prior, da mora iti v Lvov, da bo
imel v nekem odločnem ženskem sa-
mostanu eksercicije (1). Od tega ča-
sa ni sledu o njem. Neki varšavski
list poroča, da je prior pobegnil v
Ameriko, prej se je pa dobro pre-
skrbel z denarjem, ki ga je vzel iz
samostanske blagajne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Aehrenthal.

Dunaj, 5. februarja. Nemškora-
cijonalna korespondenca pravi, da
ima sedanji poslanik iz Petrograda
grof Thurn-Valsassina mnogo upa-
nja, da pride na mesto zunanje mi-
nistra grofa Aehrenthala.

Khuen na Dunaju.

Dunaj, 5. februarja. Ogrski mi-
nistriški predsednik grof Khuen je
bil večeraj popoldne sprejet od cesar-
ja v posebni avdijenci ter mu je po-
ročal o vprašanju brambne in voilne
reformne ter o svojih pogajanjih z
opozicijo. Pred njim sta bila spreje-
ta v avdijenci avstrijski ministriški
predsednik Stürgkh in Georgi. Danes
popoldne je imel Khuen posveto-
vanje z ministriškim predsednikom
Stürgkhom, popoldne konferira z
vojnim ministrom Auffenbergom.
Jutri ali v sredo sprejme cesar Khue-
na zopet v avdijenci. Sodi se, da bo v
teh konferencah rešeno definitivno
splošno vprašanje brambne reforme
ter da bo na podlagi pooblastil, ki
jih je dobil Khuen odločena tudi
brambna reforma v ogrskem držav-
nem zboru.

Državni pravdnik tepen.

Budimpešta, 5. februarja. Dr-
žavnemu pravdniku Herieu se je pri-

petila večeraj soto neljuba afera. Pri-
tožil se je pri nekem redarju nad ne-
kim avtomobilom, ki je po njegovem
mnenju prehitro vozil, ter zahteval
od redarja, da napiše številko avto-
mobila. Ker ga redar ni poznal, ga
je oosno zavrnil. Začela sta se pre-
pirati in redar je državnega pravdai-
ka tako pretepel, da je bil ta težko
ranjen.

Deželnozbornske volitve na Bavar-
skem.

Monakovo, 5. februarja. Na Ba-
varskem se vrše danes deželnozbor-
ske volitve, ki bodo odločile, ali osta-
rejo na krmilu klerikalci ali ne. Danes
bo izvoljenih 163 poslancev. Od
teh je bilo do sedaj 69 pripadnikov
centruma in 16 konservativcev. Na-
prednjaki so imeli le 49 mandatov.
Upajo pa, da se jim bo posrečilo str-
moglaviti klerikalce. Med meščan-
skimi strankami in socialnimi demo-
krati je sklenjen kompromis.

Demisija bavarskega ministrstva.

Monakovo, 5. februarja. Celot-
no bavarsko ministristvo je naznanilo
demisijo.

Nov francosko - italijanski spor.

Pariz, 5. februarja. Zaradi ob-
streljevanja pristanišča ob Hodejdi,
pri katerem je bilo uničenega za
mno go milijonov frankov francoske-
ga imetja, narašča razburjenje na
Francoskem vedno bolj in bolj. —
Francoska vlada čaka samo na obšir-
no oficiozno poročilo, ter hoče nato
energično nastopiti in zahtevati od-
škodnino trke s Italije kakor od
Turčije.

Ponesrečen izumitelj.

Pariz, 5. februarja. Krojač Fran
Reichelt, ki je izumil padalo za zrako-
plove se je spustil večeraj s prve gale-
rije Eifflovega stolpa s svojim padalom.
Padalo ni funkcioniralo in si je Rei-
chelt, ki je avstrijski podanik, zlomil
hrbtenico in obe nogi ter obležal na
mestu mrtve.

Pred Tripolisom.

Rim, 5. februarja. Večeraj se je
zbralo več sto sovražnikov med Gar-
garešom in Tamzurmjem hotel preprečiti
naše prodiranje. Voditelji so poostri-
li svojo pazljivost, da preprečijo, da bi
oddajali Turki in Arabci italijanskim
stražam svoje orožje.

Ominozni eni mož.

Rim, 5. februarja. »Agentia Ste-
phani« poroča iz Tobruka od 4. t. m.:
Večeraj popoldne je napadla gruča ka-
kakih 100 Beduinov vzhodne in južne
postojanke naših čet. Napad je odbila
naša pehota in artilerija ter prizadejala
sovražniku občutne izgube. Na naši
strani je padel samo en mož.

Znak bližajočega se miru.

Rim, 5. februarja. »Tribuna« iz-
ve iz Tripolisa, da je odpotoval ita-
lijski general Caneva predvečeraj-
šnjim ob pol 8. zvečer na vojni ladji
»Citta Cagliari« v Italijo, da se po-
svetuje z italijansko vlado.

Kandidatura za predsedstvo Zjedi-
njenih držav.

New York, 5. februarja. V Čika-
gu je velik shod odklonil Roosevelt-
ovo kandidaturo ter kandidiral se-
danjega predsednika Tafta, tudi mi-
ljonar Carnegie agitira za zopetno
izvolitev Tafta.

Revolucija v Mehiki.

New York, 5. februarja. V Me-
hiki se revolucija vedno bolj širi.
Ameriška vlada je naznanila pred-
sedniku republike, da bo poslala svo-
je vojaštvo v Mehiko. Če mehikanska
vlada ne bo ščitila ameriških podani-
kov.

Položaj v Perziji.

Baku, 5. februarja. Rivi perzijski
šah se je hantno odločil zapustiti
Perzijo za vedno. Sedaj se nahaja v
Tebriisu in čaka samo še na rešitev
vprašanja svoje pensije.

Tebriis, 5. februarja. V citadeli
mesta Arak se je pripetila med trans-
portom konfisciranega perzijskega
streliva eksplozija, pri kateri so bili
ubiti en častnik in 15 mož, 7 mož je
težko ranjenih.

Iskajatelj in odgovorni urednik:
Risto Pantoslemek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 31. januarja: Karel Skušek,
posatnikov sin, 5 mesecev, Mala Sol-
narska ulica 8. — Marija Debevec,
hči železniškega sprevodnika, 7 me-
secev, Sv. Martina cesta 7.

Dne 1. februarja: Apolonija Vr-
hovec, postrežnica, 74 let, Breg 4. —
Ivanka Briin, krentoristka, 24 let,
Vodna steza 1.

Dne 2. februarja: Marija Serše,
žena napovedovalca pogrebcev, 64
let, Poljanska cesta 47. — Marija
Strniša, zasebnica, 66 let, K-pitelijs-
ka ulica 11. — Karolina Pristov,
mokarjeva vdova, 74 let, Poljanska
cesta 23.

V deželni bolnici:

Dne 31. januarja: Frančiška
Cesar, hišna posestnica, 41 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 5. februarja 1912.		Termin.	
Pšenica za april 1912	za 50 kg	12.09	
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	11.72	
Rz za april 1912	za 50 kg	10.79	
Koruza za maj 1912	za 50 kg	9.07	
Oves za april 1912	za 50 kg	10.35	

E f e k t i v o .

Höss.

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 300-2. Srednji mraz št. 30.76 mm

čas	stanje	baro- metra	tempe- ratura	vetri	Nebo
1. pop.	708.7	3.1	sr. svzh.	dež	
9. zv.	722.1	-4.6	moč. svzh.	sneg z nev.	
4. zj.	729.8	-6.9	sl. jvzh.	oblačno	
2. pop.	730.3	-5.9	sl. jvzh.	sneg	
9. zv.	730.1	-7.9	sl. svzh.		
7. zj.	724.4	-9.0	sr. jvzh.		

Srednja predvečerajšnja temperatura 0.9°
norm. 1.4 in večerajšnja -6.9° norm. -1.3°.
Padavina v 24 urah 37.6 mm in 16.4 mm
V soboto popoldne sneg z nevihto.

Tužnega srca javljamo vsem so-
rodnikom in prijateljem žalostno vest,
da je naš ljubljani soprog, oziroma
oče, brat, stric in svak, gospod

Ludovik Magolič

c. kr. sod. ofic. v pok.

danes, dne 4. t. m. po mučni bolezni
v 55. letu starosti mirno v Gospodu
zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v torek,
dne 6. februarja 1912 ob 3. popo-
ldne na tukajšnje pokopališče.

V LITVI, dne 4. februarja 1912.

Ema Magolič, soproga, Ludovik,
Emil, Vlasta, Milana in Samo,
otroci.

Mesto drugega obvestila.

Zahvala.

Za vestransko iskazano sočutje
povodom prebitke izgube naše nad
vse ljubše dobre matere oziroma sta-
re matere in tete, gospe

Alotzije Tonich roj. Dolničar

trgovke, posest. in gostilničarke
izrekamo tem potom našo iskreno
zahvalo dalje vsem darovalcem pre-
krasnih vencev posebno smo pa dolžni
se zahvaliti »Narodni Čitilnici« v Sp.
S.iki in gospodom gostilničarjem za
krasen venec in udeležbo pri pogrebu
kakor tudi vsem drugim, ki so v tako
mnogobrojnem številu spremili drago
pokojnico k zadnjemu počitku.
Hvala iskrena!

Sp. Sika, 3. februarja 1912.

484 **Žalnoči ostali.**

Izgubili so se 4 ključi

na Marije Terezije cesti. 494

Oddajo naj se proti nagradi
v Kolizeju št. 68

Stanovanje

s 5 sobami, 2 s posebnim vhodom in
pritiklinami celo 1 nadstropje pred
škofijo šte. 15.

se odda za mesec maj.

Isčem knjigovodja

Ponudbe naj pošljejo tudi dobro iz-
veštane dame na naslov: 481

Antoa Kofler, posestnik parne
žage in vinski trgovci v Kočevju.

Lepo stanovanje

s 4, eventualno 3 sobami 490

se odda

za takoj ali majev termin, Slovenski trg 8
(trg pred sodnijo). — Več pri hišniku.

2 dobro izurjena 435

mizarska pomočnika

in učenca

sprejme v trajno delo
M. Gogala, mizar na Bledu.

Lepo stanovanje

s tremi velikimi sobami

se odda s 1. aprilom ali 1. majem.

Izve se pri 483

J. J. Naglas, Turjaški trg št. 7.

Telegram! Telegram!

Kavarna 'Central'.

Dunajska damska
elitna kapela

Draga Budek

ravnateljica.

Koncert vso noč.

Vstop prost. 487

Kavarna do jutra odprta.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, več slovenščine in
nemščine, izurjen prodajalec, želi ta-
kojšen nastop. Naslov pove uprav.
»Slov. Naroda«.

Dvoje stanovanj

vsko z 2 sobama, kuhinjo in pripadli
se odda eno za takoj, eno za 1. april.

Ponudba se pri hišniku v blvd
enkrani, Ambrožev trg št. 3. 477

Lepo stanovanje

v 1. nadst., s 4 sobami in pritliklinami,
se odda takoj ali za majev termin

na Bleiweisovi cesti 20.

Vpraša se 336

v pisarni F. Supančiča, Subičeva ulica št. 5.

Odvetniška pisarna

dr. Frana Brodica in dr. Mateja Pretnerja
v Trstu ulica Nouva št. 13 II.

sprejme izurjenega

stenografa — strojepisca

večnega slovensko - nemškega jezika.
Na-top službe takoj. — Pogodba
po dogovoru. 457

Gostilniške prestore

s koncesijo se odda

na Turjaškem trgu št. 1.

(bivši »Katoliški dom«)

se odda za maj termin.

Vpraša se v gostilni tam in v pi-
sarni Filip Supančiča, Subičeva
ulica št. 5. 462

Pozor!

Sprejme se takoj v službo v Opatiji:

1 plačilna natakarica

s 500 kronami kavcije,

3 hišne in

3 servirarice.

Vse v najboljši hiši v Opatiji. — Po-
nudbe naj se pošljejo takoj na posre-
dovnico 480

Iv. Kudrna, Vlla Starčević, Opatija.

Ženitna ponudba!

C. kr. uradnik v lep. m kraju,
še sramec, 29 let star, visok, blon-
din, doma iz boljše hiše, pre-
možen, blag in odkritosrčen,
ljubitelj umetnosti, neopolitik,
jako solid. n. brezmadežne pre-
teklosti želi znanja z fino in
ljubeznjivo gšč učitelico ravno
takih lastnosti, ki ima vesele
ostati v službi in nekoliko v go-
spodinjstvu. — Le resne ponud-
be s sliko, ki se vrne pod »Tiba
sreča-maj« na uprav. »Slov. Naroda«
Rendez-vous v Ljubljani Tajnost
obema častna žadeva 479

Globoko užalostenega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest,
da je naš ljubljani soprog, oče, tast, svak in stari oče, blagorodni gospod

dr. med. Ludovik Jenko

danes v ponedeljek, dne 5. februarja ob poludvanajstih dopoldne blaženo zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega rajnika bode v sredo, 7. februarja ob 1/4 uri popoldne iz hiše žalosti, Jurčičev
trg 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Nezabnega priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

V Ljubljani, 5. februarja 1912.

Terezina Jenko

soproga.

Dr. Eleonora Jenko

Dr. Anica Jenko

hčeri.

Med. dr. Ludovik Jenko

Milutin Jenko

monastanski intencir

sinova.

Dr. Miroslav Greyer

sestrijen

zeta.

Jelanda in Ludovik

vnuki in vnukinja.

:: Vinko Huček ::

Štefka Uabičeva

poročena

Založ. dne 5. svezana 1912.

